

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

izhaja od leta 1953

št. 7/avgust 2012

Stan rudarski SREČNO/stran 4

Zaposleni ste neprecenljivo bogastvo podjetja/stran 16

Kakovost bivanja v naši dolini je dobra/stran 22

RGP uspešen na zunanji presoji/stran 41

Vsebina

stran 4

Stan rudarski SREČNO

stran 16

Zaposleni ste neprecenljivo bogastvo podjetja

stran 18

Odlična organizacija je zasluga vseh nas

stran 19

Zelene laži

stran 20

Vi dajete luč, zato je pred vami svetla prihodnost

stran 22

Kakovost bivanja v naši dolini je dobra

stran 24

Zakon o uravnoteženju javnih financ prinaša spremembe

stran 28

Vse tako podobno, a zelo drugačno

stran 30

Anketa o komuniciranju

stran 32

Na obisku: Vili Grm

stran 34

Na obisku: Uroš Riček

stran 36

Na obisku: Oto Gradišnik

stran 40

Lastniško ali najemniško stanovanje

stran 41

RGP uspešen na zunanji presoji

stran 42

Fontana AquaVallis v Ribnem

stran 43

AquaVallis na 4. Triatlonu Velenje

stran 43

Požirek Velenjskega jezera za tuje študente

stran 44

Raj za adrenalinske navdušence

stran 45

Po poti kakovosti stopamo skupaj

stran 46

Branje je zakon

stran 47

Kotiček za jezik

stran 48

Temperament

rudar

Časopis Skupine Premogovnik Velenje

IZDAJATELJ

Premogovnik Velenje
avgust 2012, številka 7

UREDNIŠTVO

Glavni in odgovorni urednik:
Slobodan Mrkonjić
Oblikovanje: Ivo Hans Avberšek
Novinarka in lektorica:
Dragica Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899-6171, faks 03/5869-131,
el. pošta: slobodan.mrkonjic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Tadeja Mravljak Jegrišnik,
predsednica, Slobodan Mrkonjić,
glavni in odgovorni urednik,
Ivo Hans Avberšek, oblikovalec,
Dragica Marinšek, lektorica,
Metka Marić, SZOJ, mag.
Saša Jelen, marketing, Pavel
Skornšek, Proizvodnja, Miran
Božič, Svet delavcev, Ferdinand
Žerak, Sindikat PV, mag. Suzana
Koželjnik, HTZ Velenje, Ivan
Pečovnik, RGP, Srečko Gračner,
PV Invest, Suzana Puc, GOST,
Diana Janežič, PV Zimzelen

OBLIKOVANJE

Ivo Hans Avberšek,
Studio HTZ, HTZ Velenje,
el. pošta: hans@rlv.si

TRŽENJE OGLASOV

Premogovnik Velenje, d. d.,
kontakt: mag. Saša Jelen,
el. pošta: sasa.jelen@rlv.si,
tel.: 03/899-63-96,
GSM: 031 340-877

TISK

Studio HTZ, HTZ Velenje,
I. P., d. o. o.

NAKLADA

4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejemajo
zaposleni v Skupini Premogovnik
Velenje in člani Kluba
upokojencev Premogovnik
Velenje brezplačno. Poštšina
plačana pri pošti 3320.
Za vsebino oglasa odgovarja
plačnik oglasa.

NASLOVNICA:

Srečno stan rudarski
foto: Miran Beškovnik

Srečno, kamerad!

Pozdrav, ki ga je bilo zadnji junijski petek slišati nešteto-krat. Prihajal je iz ust sodelavcev, prijateljev, tistih, ki se močno zavedajo pomena besed srečno in kamerad. V jami, globoko v nedrjih zemlje, kjer kopljemo črno zlato, kjer narava še vedno kaže svojo moč, tam se človek lahko zanese le nase in tovarštvo med sodelavci. S stano-vskim pozdravom »srečno« si vsakodnevno zaželimo var-no delo in doseganje zastavljenih ciljev. Naš ugled v širši javnosti ni odvisen le od uspešnih poslovnih rezultatov. Nema lokrat smo deležni pretirane pozornosti posamezni-kov iz vrst nestrokovne javnosti, ki bi radi razvrednotili naše delo in prizadevanja za uresničitev zastavljenih nalog. Naš vsakoletni cilj je doseganje načrtovane proizvodnje premoga ob zmanjševanju števila nezgod in stroškov. Pri tem si ne zatiskamo oči pred dejstvom, da je rudarjenje panoga, ki naravi veliko vzame, zato posvečamo posebno skrb okolju, v katerem živimo. Vsak, ki pride v Velenje, se lahko o tem prepriča. Velenje z okolico ni značilno ru-darsko mesto s sivimi zgradbami in z mrtvim okoljem. Je mesto, ki ponuja priložnosti za delo in spodobno življenje. To je v veliki meri zasluga Premogovnika Velenje, ki je že 137 let vključen v razvoj mesta z okoljem.

V Velenju težko najdete družino, ki ni povezana z rudar-jenjem v Šaleški dolini. Prav to je bilo moč čutiti na dan praznovanja stanovskega praznika rudarjev. V zgodnjih jutranjih urah prazničnega dne nas je prebudila budnica, ki jo vsako leto zaigra Pihalni orkester Premogovnika Velenje. Prvo praznično dejanje na dan praznovanja je bilo srečanje delovnih jubilarantov Skupine Premogovnik Vele-nje in jubilarantov Jamske reševalne čete. Že razpoloženje na tej prireditvi in med srečanjem, ki ji je sledilo, je dalo vedeti, da bo letošnji praznik ponovno množično obiskan. Vroč dopoldan se je prelival v še bolj vroč popoldan. Če smo v preteklih letih pogledovali v nebo in nepredvi-dljive dežne oblake, smo tokrat želeli vsaj majhen zastor iz oblakov, ki bi omilil žgoče sončne žarke in omogočil številno udeležbo uniformirancev v paradi. Prihod mno-žice uniformiranih rudarjev na Titov trg je pokazal, da za rudarje ni ovir. Pozdravljali so nas mnogi meščani Velenja in vsakdo nam je s pogledom izrekal čestitke ter pohvale, ki smo si jih zaslužili s svojim delom.

Med pohodom skozi Velenje nas je preplaval ponos, začu-tili smo povezanost z mestom in njegovimi prebivalci. Prihod parade uniformiranih rudarjev na mestni stadi-on je vsako leto posebno doživetje. Aplavz večtisočglave množice se je pomešal s »šusi«, ki so marsikomu obudili spomine na leta, ko so bili sestavni del proizvodnega procesa.

Na slavnostni prireditvi sta zbrano množico nagovorila župan Mestne občine Velenje in župan Občine Šoštanj. Oba sta se rudarjem in Premogovniku Velenje zahvalila za trud in prispevek lokalni skupnosti. Nista se mogla izogni-ti aktualnemu dogajanju, ki je povezano s Premogovnikom in Termoelektrarno Šoštanj. Poudarila sta pomembnost vztrajanja na začrtani poti in izrazila vso podporo pri doseganju naših ciljev.

V govoru predsednika Uprave Premogovnika Velenje dr. Milana Medveda se je čutil ponos, da je na čelu kolekti-va, ki niza uspeh za uspehom pri doseganju proizvodnih rezultatov, s čimer delovnim mestom povečuje dodano vrednost. Takšen kolektiv se lahko s ponosom ozre po dosežkih in smelo zre v prihodnost.

Najbolj svečani del prireditve je skok častnega skakalca. Ta čast je letos pripadla Otu Gradišniku, dolgoletnemu članu našega kolektiva in ustanovitelju Rudarskega okteta Velenje. Svečanemu skoku je sledil skok novincev. Njihova želja, da skočijo v rudarski stan, je enaka želji, da posta-nejo člani našega kolektiva, kar je dokaz, da smo uspešen in zaupanja vreden kolektiv, v katerem lahko vsakdo širi svoja strokovna znanja in doseže svoje cilje. Novinci so z gesli in mladostno navihanostjo dokazali, da so iz pravega testa in vredni zaupanja starejših stanovskih kolegov. Slavnostni prireditvi je sledilo množično družabno sre-čanje ob Restavraciji Jezero. Bila sta pravi kraj in čas za obujanje spominov na minula leta. Organizacija in izvedba tako množične prireditve, kot je bil 52. Skok čez kožo, zahteva ogromno truda in dela vseh, ki smo v to vpeti. Vsi smo si prizadevali po najboljših močeh. Zahvaljujem se svojim sodelavcem in vsem, ki so pomagali pri izpeljavi te uspešne prireditve. Naša želja je bila rudarjem in vsem, ki z nami praznujejo, podariti nepozaben dan. Po odzivu obiskovalcev s ponosom ugotavljamo, da nam je v celoti uspelo.

Zahvaljujem se vsem udeležencem za obisk naše prireditve in seveda vam, spoštovani stanovski kolegi, ki ste se udele-žili parade. Vem, da spoštovanje in ohranjanje knapovske tradicije v Velenju ne bo izumrlo, zato vas že zdaj vabim k ponovnemu snidenju prihodnje leto in vas pozdravljam z rudarskim »srečno«!

mag. Matjaž Koželj,
vodja parade

Stan rudarski SREČNO

Ni veliko prireditev v Velenju, ki bi privabile tolikšno množico, kot to vsako leto uspe velenjskim rudarjem – na tradicionalnem, že 52. Skoku čez kožo se je na vroč junijski petek znova zbralo več tisoč ljudi, ki so želeli počastiti tradicijo, pripadnost rudarskemu stanu, srečati prijatelje, sodelavce in v svoje vrste sprejeti mlade rudarje – novince.

Več sto uniformiranih rudarjev je pod poveljstvom **komandanta in vodje parade mag. Matjaža Koželja** in v spremstvu **Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje** ponosno prikorakalo na mestni stadion ob jezeru. Vsi, ki smo bili priče polnim tribunam in desetinam novincev, ki so se s simboličnim skokom čez kožo pridružili našemu rudarskemu stanu, vemo, da se nam za prihodnost premogovništva v tej dolini ni bati. Zadostna količina zalog, naše lastno znanje in prodornost so zagotovila, da bodo v Premogovniku Velenje delo dobile tudi generacije mladih, ki prihajajo za nami.

Ne bojimo se izzivov

Čeprav se letošnje leto za nas ni začelo preveč spodbudno, saj je zagorelo v podzemnem delu Muzeja

premogovništva Slovenije, smo s hitrim posredovanjem jamskih reševalcev dokazali, da se ne ustrašimo nobenih izzivov. **Pregovorne** trme rudarjev, njihove vztrajnosti, pripadnosti in neomajnosti se je v svojem govoru dotaknil tudi **predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved**.

»Odločili smo se, da muzej obnovimo, dela že potekajo, zato sem izjemno vesel različnih pobud, ki so in še vedno prihajajo iz vrst zaposlenih, da bi z udarniškim delom pripomogli k sanaciji muzeja. S takšnimi dejanji dokazujemo, da nam ni vseeno za usodo muzeja, ki bo kot pomnik na delo tisočeri rok slovenskih rudarjev ostal v Šaleški dolini tudi po koncu odkopavanja premoga,« se je predsednik uprave že v uvodu zahvalil vsem zaposlenim.

Letošnje leto pred Premogovnik postavlja številne izzive. Kar nekaj truda bo potrebno, da bomo dosegli načrtovano proizvodnjo 4.050.000 ton, zato je še toliko bolj razveseljivo, da povezanosti in pripadnosti zaposlenih v podjetju ni bilo čutiti samo pri sanaciji požara. »Rudarji ste s svojo prizadevnostjo in z veliko voljo pripomogli k odpravi zastojev v proizvodnji, ki so se pojavili v začetku leta v izjemno zahtevnih geomehanskih razmerah talninskega dela jame Pesje. Težave smo premagali in že 31. maja dosegli letošnji rekordni dnevni odkop z nekaj manj kot 25.000 ton premoga. V prvih šestih mesecih je bilo tako odkopanega že skoraj 2 milijona ton, do danes smo uspeli nadomestiti precejšen del izpadle proizvodnje, na deponiji pa je že 500.000 ton premoga.«

Še zadnji napotki pred začetkom parade

Domači premog je naša prednost

V začetku letošnjega leta se je ponovno pokazala velika prednost domačega premoga. Tudi v najbolj zahtevnem obdobju Termoelektrarna Šoštanj ni prenehala obratovati in v prvi polovici leta ni bilo problemov s preskrbo z električno energijo, in to kljub temu da je v Sloveniji vladala nekajmesečna suša, da smo bili izpostavljeni zelo nizkim temperaturam, da so v širši regiji zaradi ledu stale vse največje hidroelektrarne in da v spomladanskem času zaradi remonta ni delovala Jedrska elektrarna Krško. Iz Šaleške doline smo nekaj časa zagotavljati celo več kot 50 % vse električne energije v Sloveniji.

*Danes na tem sodu stojim,
ponosen sem, se nič ne bojim.
V čast mi bo to kožo preskočiti,
in se rudarjem pridružiti.*

Parada uniformiranih rudarjev je bila tudi letos številna.

»Zaradi vsega naštetega lahko mirne vesti zatrdim, da je domači premog najzanesljivejši vir za zanesljivo energsko preskrbo tudi v ekstremnih klimatskih razmerah. Ob neizgradnji bloka 6 in predčasnem zapiranju Premogovnika Velenje bi v globlinah Šaleške doline ostalo več kot 80 milijonov ton premoga, ki ga znamo danes uspešno pridobivati z eno najučinkovitejših metod odkopavanja debelih slojev premoga na svetu, z lastno Velenjsko odkopno metodo. Ustavitev izgradnje bi imela velike posledice, saj bi prinesla v prihodnjih letih več stroškov, manjšo energetsko samooskrbo, večjo odvisnost od uvožene energije in s tem seveda višje cene električne energije, ponovno bi se odprli problemi financiranja nadaljnje ekološke sanacije Šaleške

doline,« je poudaril **dr. Medved** in nadaljeval: »Vse to je še toliko bolj pomembno, saj tudi mednarodni podatki napovedujejo pomanjkanje električne energije zaradi intenzivnega zapiranja starih energetskih blokov. Takšen primer je Poljska, ko ji tako črno sliko resno napovedujejo že za leto 2016. Reševanje težav vidijo v povečanem uvozu električne energije, vendar – tako pravijo tudi druge države – vsi bi uvažali – jaz pa vas sprašujem: Od kod?!?«

V Premogovniku Velenje smo pripravljeni opraviti svoj del nalog pri izgradnji projekta TEŠ6. To smo dokazali tudi s podpisom dolgoročne pogodbe o dobavi premoga do leta 2054. Naša naloga je od leta 2015 dalje zagotavljati konkurenčno ceno premoga po 2,25 EUR/GJ, kar je bistveno nižje, kot so cene vseh ostalih uvoženih premogov.

Naše znanje in tehnologija na tujih trgih

Predsednik uprave je v svojem nagovoru izpostavil tudi našo dolgoročno perspektivo, ki jo vidimo v prodoru na tuje trge. Eden prelomnih dogodkov je prav gotovo vstop v azijsko-

-pacifiško območje, kamor želimo prodreti skupaj z indijskimi partnerji v podjetju Fairwood PV s sedežem v Singapurju. Svojo uspešno zgodbo nadaljujemo tudi na drugih mednarodnih trgih, saj smo junija na Slovaško dobavili prvi napredovalni stroj GPK-PV, ki je plod lastnega inženirskega znanja. Podpisali smo prvo pogodbo tudi za turški trg, kamor bomo dobavili 80 garnitur ščitnega hidravličnega podporja za podzemni kop. V močni mednarodni konkurenci sodelujemo na razpisu za modernizacijo še drugega turškega rudnika, za vgradnjo dveh 180-metrskih odkopov, na tretjem rudniku pa še za en odkop dolžine 140 m. "Vesel sem uspešnega obiska naše ekipe v Rusiji, kjer smo s Strojno tovarno iz Kopejska podpisali ekskluzivno zastopstvo in skupno nastopanje po svetu. Za njih bomo izvajali tudi ATEX certificiranje, ki je najvišji možen certifikat v EU. To je ponovno dokaz naših izjemnih strokovnih in tehnoloških znanj. Z našim pohodom v mednarodni prostor dokazujemo, da za nas nobena meja ni previsoka ali predaletč," je dejal dr. Medved.

*Danes je moj dan,
saj skočil bom v rudarski stan.
Komandant, najprej »Skoči«
mi velite,
no, pol me lahko pa kr
zaposlite.*

"Novinci" so postrojeni in pripravljeni za skok čez kožo.

Šaleška dolina ni pusta dolina s 3 dimniki

Nekatere okoljevarstvene organizacije so brez vsakega dokaza pred kratkim objavile, da bo proizvodnja električne energije iz TEŠ6 ogrožala prebivalstvo in bo krivec za smrt med 33 in 48 ljudi na leto. Takšne navedbe so neosnovane in skrajno zavajajoče ter želijo le zastraševati ljudi. Rezultati meritev onesnaževanja v zraku za leto 2011 na območju Šaleške doline govorijo ravno nasprotno. Dnevne mejne in alarmne vrednosti onesnaževalcev nikoli niso bile presežene na nobeni merilni postaji. Zavedati se moramo, da blok 6 nekaterim ni po volji zaradi njihovih lastnih interesov. Ustavitev njegove izgradnje bi bila v veliko korist trgovcem z energijo, saj bi le-ti pri nižji stopnji oskrbe z domačo energijo veliko bolje služili z uvoženo energijo.

Zavajanj s strani okoljevarstvenih organizacij se je dotaknil tudi **župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič**:

Kontič: »Čeprav smo po izračunu Greenpeacea vsi že teoretično mrtvi, sta Velenje in Šaleška dolina mnogo več kot le pusta dolina s tremi dimni-

Nekajtisočglavo množico je nagovoril predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved.

V kulturnem programu je nastopil Rudarski oktet Velenje.

»Rudarska uniforma je črna, mi je kot otroku pojasnil oče, ker rudarji kopljejo črno zlato,« je v svojem govoru dejal župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič.

ki. Rudarska uniforma je črna, mi je kot otroku pojasnil oče, ker rudarji kopljejo črno zlato. In glede na zadnja dogajanja, ko slišimo toliko neumnosti in nasprotovanj, je črna barva edina prava, da lahko izrazimo našo žalost in razočaranje. Zavzemamo se za blok 6, ki nam bo prinesel čistejše okolje, kakovostna delovna mesta in nov razvoj. Samo pri miru naj nas pustijo in bomo še naprej uspešno načrtovali našo prihodnost. Prav je, da zahtevamo svetlejšo prihodnost v naši dolini.«

Tam, kjer nekaj vzamejo, tudi nekaj dajo

»Rudarjenje v dolini je pomagalo pri gospodarskem razvoju in je povežalo Velenje in Šoštanj – v dobrem in v slabem,« je zbrano množico nagovoril **župan Občine Šoštanj Darko Menih**. »V Šoštanju smo izgubili kar nekaj vasi, vendar se Premogovnik Velenje dobro zaveda, da je potrebno tam, kjer nekaj vzamejo, tudi nekaj dati, saj ima posluš za urejanje okolja in sanacijo ugreznin, delovanje mnogih društev ter izreden čut za kulturno dediščino, ki bi brez pomoči Premogovnika Velenje propadala. S Pre-

Letošnji častni skakač je bil Oto Gradišnik, upokojeni rudar in dolgoletni član rudarske reševalne čete, ki je skoraj 30 let vodil Rudarski oktet Velenje.

mogovnikom Velenje delamo z roko v roko in pred nami so novi izzivi. S sodelovanjem bomo te tudi rešili.«

Da sem rudar postal, nikdar ni bilo mi žal

Poleg skoka za novince smo v Velenju uvedli tudi častni skok. Prvi častni skakalec je bil 30. avgusta 1963 sovjetski predsednik Nikita Hruščev. Oblečen v rudarsko uniformo je bil na Titovem trgu s skokom čez kožo simbolično sprejet v rudarski stan. Častni skok so v Velenju ponovno uvedli leta 1994 in od takrat so čez kožo skočili še mnogi pomembni posamezniki: predsedniki Republike Slovenije, premieri, ministri, go-spodarstveniki in posebej zaslužni zaposleni Premogovnika Velenje. Letos je čast pripadla **Otu Gradišniku**, ki se je rudarskemu poklicu zapisal leta 1957, ko se je odločil za šolanje na rudarski šoli. V tedanjem Rudniku lignita Velenje se je zaposlil novembra 1976 kot varnostni referent za rudarsko delo. To delo je vestno in zavzeto opravljal vse do upokojitve leta 1991. Bil je dolgoletni član rudarske reševalne čete, saj je nalogo reševalca predano opravljal več kot

Oto Gradišnik

Vseh novincev, ki so skočili čez kožo, je bilo kar 66.

»Rudarjenje v dolini je pomagalo pri gospodarskem razvoju in je povežalo Velenje in Šoštanj – v dobrem in v slabem,« je zbrano množico nagovoril župan Občine Šoštanj Darko Menih.

20 let. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi Centralne jamske reševalne službe Slovenije. Bil je tudi pobudnik, ustanovni član, dolgoletni pevec in skoraj 3 desetletja tudi organizacijski vodja Rudarskega okteta Velenje. Zborovska pesem je postala sestavni del njegovega življenja, bila je njegova zvesta spremljevalka, razdajal se ji je z dušo in s srcem. Z vodenjem okteta je ponesel ime Premogovnika Velenje in rudarskega poklica po Sloveniji in tudi širše. Ob 25-letnici njihovega delovanja je za zasluge za nenehni napredek in izboljševanje kakovosti petja prejel plaketo Mestne občine Velenje. Njegova ustvarjalna žilica ni ravnodušna niti do besednega izražanja, svoje pesmi je letos – ob svoji 70-letnici – izdal v zbirki Jamšek 33. Pozitivna naravnost in predanost do vsakega dela, ki se ga loti,

*Vsak svojo življenjsko zgodbo
kuje,
prav je, da nikomur ne škoduje.
Vsem nam skupna je rudarska
pot,
vrniti se iz jame brez nezgod.*

"Zelenci" so pred skokom morali pokazati lastno iznajdljivost in tudi nekaj veščin.

ustvarjalnost ter dejstvo, da z vsakim dejanjem kaže, da je bil in bo vedno ponosen, da je rudar, se nedvomno kažejo tudi v njegovem gestu, ki ga je izrekel, preden je v uniformi, ki jo ponosno nosi že 4 desetletja, opravil častni skok:

**Za stan rudarski SREČNO
pozdrav mogočno naj doni,
za vse knape večno
sreča naj živi.**

Praznik danes jaz slavim

Že v 16. stoletju so rudarji uvedli svečani del sprejemanja novincev v rudarski stan. Takrat so se ob jašku zbrali vsi rudarji. Mlad rudar, ki se je pri jamskem delu obnesel in je dokazal, da pozna svoj poklic, je moral skočiti preko jaška. S tem je pokazal spretnost in pogum, dvoje

*Rudarji, vi ste carji!
Tudi jaz bom to postal,
ko si grlo bom omočil
in čez kožo skočil.*

Tudi letos so bila gesla pred skokom zelo izvirna.

Podajanje nagrad za naj sodelavca in naj skupine.

lastnosti, brez katerih nihče ne more postati rudar. Ustja jaškov so postala prevelika, zato je skok čez jašek zamenjal skok čez kožo. Skok novinec opravi tako, da stopi na sod, pred katerim dva starejša člana rudarskega stanu držita kožo. Na poziv komandanta parade novinec najprej pove svoje generalije, nato še geslo, odgovori na morebitna vprašanja, izpije vrček piva in na povelje skoči čez kožo. Ko vsi novinci opravijo skok, podajo skupno svečano zaobljubo, s katero se zaobljubijo, da bodo pošteno opravljali svoj poklic in spoštovali tradicijo stanu.

V tem šolskem letu je na Šolskem centru Velenje končalo izobraževanje 66 dijakov in študentov, in sicer: 18 geostrojnikov rudarjev, 15 geotehnikov, 16 inženirjev rudarstva in geotehnologije in 17 dijakov elektro-strojne smeri. Doslej je bilo v rudarski stan sprejetih že 3480 novincev, ki bodo skupaj s starejšimi kolegi gradili prihodnost in ohranjali tradicijo. Vodja novincev je bil tudi letos Franc Rošar.

Starešine novincem so bili Vladislav Korošec, Miran Sešel, Bogomir Krajnc, Kristjan Cvetkovič, Boris

Verdnik, Mirko Ocepek, Vladimir Posedel in Renato Rožič. Botri novincem so postali Bojan Šumah, vodja pripravskega delovišča, Franc Lenko, strojnik kombajna na odkopu, Vili Grm, ključavničar na odkopu, Rajko Sotler, električar na odkopu. Vsako leto med novinci izberejo tudi pet najboljših dijakov štipendistov, ki jim Premogovnik Velenje omogoči takojšnjo zaposlitev v podjetju. **Najboljši dijaki v generaciji 2011/2012 so bili Jaka Hiršel, Sebastjan Sešel, Klemen Goltnik, Rok Špegel in Peter Aristovnik.**

Izbrali ste najboljše

V vsakem okolju najdemo posameznike ali skupine, ki pozitivno delujejo na okolico, so dober vzgled drugim, dajo od sebe več, kot se od njih pričakuje. Za delo poprimajo prvi, na sodelavce prenašajo znanje in izkušnje, na vsakem koraku najdejo priložnosti za izboljšave, so pripravljeni pomagati, skrbijo za urejenost delovnega okolja.

Takšne sodelavce, sodelavke in delovne skupine smo tudi letos iskali v svojih delovnih okoljih, najboljše pa smo že peto leto zapored razglasili na

prireditvi Skok čez kožo. Komisija, ki je prejela 47 predlogov, od tega za najboljšega posameznika 23 in 24 predlogov za najboljšo skupino, se je odločila, da s plaketo in pripadajočo nagrado nagradi šest naših sodelavcev in osem skupin.

Za naj sodelavce so bili izbrani Nahid Melič in Vili Grm iz Premogovnika Velenje, Tomaž Parfant iz HTZ Velenje, Mladen Jurkovič iz Gosta, Vida Žirovnik iz PV Investa in Janja Koželj iz PV Centra starejših Zimzelen.

Za naj skupino Premogovnika Velenje in HTZ Velenje je bila izbrana Reševalna služba (Jamska reševalna četa, Reševalno servisna dejavnost in protipožarna intervencijska ekipa), za naj skupini Premogovnika Velenje sta bili izbrani Projektna skupina Mariovo in Pripravsko moštvo številka 13, iz povezanih družb pa naslednje: iz HTZ Velenje Moštvo za izgradnjo lakirnice HTZ, iz RGP Betonarna in vozniki avtomešalcev, iz Gosta Kolektiv hotela Barbara, iz PV Investa Skupina za geodetski nadzor gradnje in geodetska dela pri TEŠ ter iz PV Centra starejših Zimzelen Čistilke.

Naj sodelavci in naj skupine v Skupini Premogovnik Velenje v letu 2012.

Naj sodelavci:

Nahid Melić, PV

Nahid Melić je zaposlen v Premogovniku Velenje kot tehnični risar. Svoje delo opravlja hitro in kakovostno. Njegova skrb za ekonomično rabo tiskalniške opreme pomeni velik prispevek k prihranku podjetja. Nahid je vedno pripravljen pomagati, s svojo dobro voljo pa pozitivno vpliva na delovno klimo v svojem delovnem okolju.

Vili Grm, PV

Vili Grm je zaposlen v Premogovniku Velenje kot ključavničar na odkopu. Je delavec z izrazitimi pozitivnimi lastnostmi. Pri svojem delu je zelo delaven, strokoven in preudaren. Nobena naloga zanj ni pretežka in mu ni odveč. Vse naloge sprejema z veliko mero zanesljivosti in je dober vzgled mlajšim sodelavcem. Že 21 let je član Jamske reševalne čete PV, za varnost skrbi tudi pri svojem delu. V prostem času z rekreacijo poskrbi za lastno zdravje in dobro počutje. V Sloveniji ni hriba ali gore, kjer Vili še ni bil. Tudi po tem je lahko vzgled sodelavcem.

Tomaž Parfant, HTZ Velenje

Tomaž Parfant, ki je zaposlen v podjetju HTZ Velenje kot vodja Komercialno-logistične službe, je popolnoma predan svojemu delu, s čimer si je prislužil ugled strokovnjaka tako med sodelavci kot tudi drugimi strokovnimi partnerji. Je vedno pripravljen pomagati in sodelovati, nanj se lahko popolnoma zanesemo. Tomaž se vsakega izziva loti enako zavzeto in z vso resnostjo, s svojim natančnim in sistematičnim pristopom, podkrepljenim z izrednim tehničnim znanjem in izkušnjami, vedno pridobi zaupanje stranke in sodelavcev. Kljub hitremu delovnemu ritmu v podjetju vedno najde trenutek za prijazno besedo, s svojim humorjem pa velikokrat poskrbi za sprostitev in dobro voljo vseh prisotnih.

Mladen Jurković, Gost

Dolgoletni delavec podjetja Gost Mladen Jurković v vseh poslovnih enotah podjetja skrbi za redna vzdrževalna dela in je v veliko pomoč pri organizaciji prireditev. Zanj nobeno delo, povezano z vzdrževanjem, ni pretežko, saj ima na tem področju bogato znanje in izkušnje. Ima pozitiven odnos do dela in sodelavcev ter čuti

veliko pripadnost svojemu podjetju.

Vida Žirovnik, PV Invest

Vida Žirovnik je poslovna sekretarka v pravem pomenu besede. Vestno in skrbno ureja zadeve, za katere mnogi mislijo, da se uredijo same. Njenega imena ni med imeni, podpisanimi pod projekti, čeprav je s svojim delom še kako zaslužna za njihovo uresničitev. Vida je izredno delavna posameznica, ki opravlja na videz mala, v resnici pa zelo pomembna dela.

Janja Koželj, PV Center starejših Zimzelen

Janja Koželj je diplomirana delovna terapevtka, ki s strokovnim, natančnim, prijaznim in umirjenim pristopom pridobiva zaupanje stanovalcev PV Centra starejših Zimzelen. Pri svojem delu dosega dobre rezultate, je zanesljiva, ustvarjalna, samoiniciativna in dobra organizatorka. Sodeluje pri mnogih aktivnostih v Zimzelenu, tako na svojem strokovnem področju kot zunaj njega, ter je povezovalka v projektu kakovosti E-Qalin.

Polne tribune velenjskega mestnega stadiona so dokaz, da je rudarstvo v naši dolini še kako živo.

NAJ skupine

Premogovnik Velenje in HTZ Velenje – Reševalna služba (Jamska reševalna četa, Reševalno-servisna dejavnost in protipožarna intervencijska ekipa)

Vodje: mag. Marjan Kolenc, mag. Bogdan Makovšek in Benjamin Sever

Skupino reševalcev Jamske reševalne čete, Reševalno-servisne dejavnosti in protipožarne intervencijske ekipe, odlikujejo neizmerna zavzetost za delo, bogato teoretično in praktično znanje ter odlična telesna in psihična pripravljenost. Njihova največja odlika je pripravljenost pomagati. Skupina tudi v najtežjih trenutkih deluje enotno in ukrepa preudarno. Vedno so pripravljeni priskočiti na pomoč, ne glede na težo razmer, kar so dokazali tudi pri gašenju in sanaciji požara v Muzeju premogovništva Slovenije.

Premogovnik Velenje – Projektna skupina Mariovo

Vodja: mag. Bojan Lajlar

Projektna skupina Mariovo je uspešno izdelala projekt za odpiranje premogovnika Mariovo v Makedoniji,

kar je prvi tovrstni projekt na tujih trgih v celoti izdelan na Premogovniku Velenje. S strokovnim pristopom do dela, bogatim znanjem in izkušnjami so pripomogli k prepoznavnosti Premogovnika Velenje v svetu.

Premogovnik Velenje – Moštva pripravskega delovišča številka 13

Vodje moštov: Aleksander Kavčnik, Miloš Stevič in Slavko Pritrznik

Moštva pripravskega delovišča številka 13, pod vodstvom svojih vodij, dosegajo nadpovprečne rezultate. Z zavzetostjo, medsebojnim zaupanjem in pomočjo jim je, najprej lani novembra v treh izmenah, uspelo doseči 14,4 metra dnevnega napredka v dostavni progi G3/C, letos februarja pa skupaj z eno izmeno pripravskega moštva številka 9, v odvozni progi odkopa k. –130/B, doseči 16,8 metra dnevnega napredka v štirih izmenah. Veliko pozornosti namenjajo varstvu pri delu ter humanizaciji dela, pripravljeni in odprti so za novosti ter inovacije na pripraviških deloviščih.

HTZ Velenje – Moštvo za izgradnjo lakirnice HTZ

Vodja: Matej Vogelsang

Skupina, ki jo sestavljajo strokovnjaki Storitev in proizvodnje ter operativni sodelavci, je uspešno vzpostavila delovanje Lakirnice HTZ, ki je namenjena predvsem zunanjim naročnikom. Pri izgradnji lakirnice so se dokazali z uspešnimi pogovori z dobavitelji opreme, sestavo linije v delavnici Remonta II in pridobitvijo vseh potrebnih soglasij. Člani skupine so pokazali veliko mero pripadnosti podjetju, saj so delo opravljali tudi izven rednega delovnega časa.

RGP – Betonarna in vozniki avtomešalcev

Vodja: Uroš Riček

Delovna skupina Betonarna je skupaj z vozniki avtomešalcev v letu 2011 dosegla do sedaj najboljše rezultate pri proizvodnji betona, tako količinsko kot kakovostno. Skupina je dosegla rekordno letno in dnevno proizvodnjo, saj ji je uspelo prepeljati kar 2000 m³ betona v samo 24-ih urah. Beton so proizvajali za izgradnjo bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, izvozni jašek NOP II, BSH Nazarje in druge. Odlično delo nadaljujejo tudi v letu 2012.

GOST – Kolektiv hotela Barbara
Vodja: mag. Boštjan Hoheger

Hotel Barbara v Fiesi se kljub težkim časom uspešno uveljavlja na trgu. Prijazno in ustrezljivo osebje, priprava kakovostne hrane, skrb za red in čistočo ter lepo urejena okolica so vzroki za številne pohvale gostov. Aktivno delovanje njihove reševalne službe je pripomoglo k uspešnim reševalnim akcijam iz morja. Enotnost in delavnost kolektiva čutijo tudi gostje, zato se z zadovoljstvom vračajo.

PV Invest – Skupina za geodetski nadzor gradnje in geodetska dela v TEŠ

Vodja: Aleš Lamot

Skupina za geodetski nadzor gradnje in geodetska dela v Termoelektrarni Šoštanj sodeluje pri projektu izgradnje bloka 6 od začetka. Z geodetsko spremljavo objektov in z opravljanjem zahtevnih nalog geodetskega nadzora gradnje, so pripomogli k boljši realizaciji zunaj Skupine Premogovnik Velenje. Z zglednim sodelovanjem z naročniki, vestnim izvajanjem del, veliko mero inženirskega znanja so popolnoma upravičili zaupanje naročnika.

PV Center starejših Zimzelen – čistilke

Vodja: Mirnesa Čeliković

Čistilke v PV Centru starejših Zimzelen zelo vestno in natančno opravljajo svoje delo. Skupina je strokovna in natančna, deluje homogeno in prijateljsko. Ker so pri svojem delu v neposrednem stiku s stanovalci, z njimi navežejo pristne odnose. Stanovalci so z njihovim

delom in njihovo prijaznostjo nadvse zadovoljni.

Vsem še enkrat iskreno čestitamo!

Tadeja Mravljak Jegrišnik
foto: Miran Bešković in Mrki

V PV so bili za naj sodelavca predlagani tudi Roman Potočnik, Aleš Širovnik, Metka Marić in Robert Rotovnik. V PV so za naj skupino predlagali še Strojno montažo Preloge, Odkop k. G3/B – skupina Jurija Goličnika, Transport ločnega podporja – skupina Srečka Pritrznika, Vzdrževanje odkopa k. –130/A v okviru Jamske strojne službe, Službo za nagrajevanje, Strojno projektivo v Tehničnih službah.

V HTZ so za naj sodelavca predlagali tudi Vinka Petelinška, Željka Božanovića, Dejana Grenka, Borisa Vršića, Vinka Bastlja, Petra Lipnikarja in Ignaca Peččnika. Za naj skupino so v HTZ predlagali še **Intervencijsko** skupino Elektroremonta, Čistilce in popraviljalce lokov v Logistiki, prodajalce v Komercialni službi in Skupino na ločenih frakcijah.

V PV Centru starejših Zimzelen so za naj sodelavca predlagali še Matijo Vovka, za naj skupino pa tudi Kuhinjo in Gospodinje na demenci.

Ena od skupin jubilarov, ki so v Skupini PV zaposleni že 20 let.

Zaposleni ste neprecenljivo bogastvo podjetja

Petek, 29. junij 2012, je bil za 290 sodelavk in sodelavcev v Skupini Premogovnik Velenje poseben dan. V Domu kulture Velenje so praznovali svoj delovni jubilej, ki mu v našem delovnem okolju namenjamo veliko pozornosti, saj je to praznik zvestobe, vztrajnosti, delavnosti in poklicnega zorenja.

Prireditev, na kateri se spomnimo vseh delovnih jubilarov kot tudi jubilarov Jamske reševalne čete, tradicionalno organiziramo v sklopu praznovanja rudarskega praznika. Tudi tokrat so praznovali tisti sodelavke in sodelavci, ki imajo za sabo 10, 20, 25 oz. 30 let dela. Med prejemniki jubilejnih nagrad so bili tudi jamski reševalci, ki so večletni člani Jamske reševalne čete.

Priznanja je jubilarom v prisotnosti direktorjev posameznih družb v Skupini Premogovnik Velenje podelil **predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved**, ki je v svojem govoru med drugim dejal: »Zaposleni ste neprecenljivo bogastvo podjetja. Vsa podjetja, ki se tega zavedajo, so danes med uspešnejšimi. Ponosni smo, da smo med njimi tudi mi. V Skupini Premogovnik Velenje se vselej trudimo, da bi se zaposleni počutili spo-

štovane, saj se zavedamo, da lahko le tako dosegate tako poklicno kot tudi osebno rast. To je tudi eden od povodov, da smo danes tukaj. Danes je vaš praznik, zato bodite ponosni na to, kar ste dosegli. Pred vami pa so vedno novi izzivi in prav je tako. Zaupajte svojim občutkom in skupaj bomo dosegli zastavljene cilje. Hvaležni smo vam za dosežanje zvestobe, saj je zvestoba zaposlenih nekaj, kar danes tej družbi manjka. Veseli me tudi dejstvo, da naši zaposleni z veseljem in s ponosom povedo, kje so zaposleni. Skrb za zaposlene je temelj našega poslovanja, saj zdravju in varnosti pri delu namenjamo zelo veliko pozornosti. Tako bo tudi v prihodnje.«

Od vseh letošnjih jubilarov je bilo 269 delovnih jubilarov in 21 jamskih reševalcev. Najprej so priznanja prejeli jamski reševalci, in sicer za 5, 10 in 15 let članstva

Vseh letošnjih jubilarntov je bilo 290.

Zbrane je nagovoril dr. Milan Medved, predsednik Uprave Premogovnika Velenje.

V kulturnem programu je nastopil Harmonikarski orkester Barbara Premogovnika Velenje.

v Jamski reševalni četi. Sledila so priznanja za 20 let dela v Skupini Premogovnik Velenje. Takšnih sodelavk in sodelavcev, ki so med drugim v dar prejeli še ročno uro z vtisnjenim simbolom rudarstva, je bilo 84, od tega 51 iz Premogovnika Velenje, 25 iz HTZ, po dva iz podjetij Gost, Sipoteh in PLP ter po eden iz podjetij RGP in PV Zimzelen. Bronasto svetilko za 10 let dela je prejelo 50 sodelavk in sodelavcev iz Premogovnika ter 19 iz drugih povezanih družb. Srebrne svetilke za 20 let dela je prejelo 9 sodelavk in sodelavcev. Zlate svetilke za 25 let dela je prejelo 58 in za 30 let dela še 46 naših sodelavk in sodelavcev. Vsem jubilarntkam in jubilarntom tudi iz uredništva Rudarja iskreno čestitamo!

Slobodan Mrkonjić
foto: Miran Bešković

Sodelavke Premogovnika Velenje, ki imajo za sabo že 30 let dela.

Odlična organizacija je zasluga vseh vas

Naša dolina je že vse od začetkov rudarstva globoko vpeta v pridobivanje premoga, vsako leto v začetku poletja pa se že več kot pol stoletja še posebej skrbno odene v rudarske barve – tako je bilo tudi letos, ko je naš tradicionalni, že 52. Skok čez kožo obiskalo več kot 5.000 ljudi.

"Za nami je uspešno praznovanje našega stanovskega praznika in hvaležni smo vsakomur izmed vas za vloženi trud in prispevek, s čimer ste k temu uspehu pripomogli", je poudaril dr. Milan Medved.

Marsikdo ob tem ne razmišlja, da se za vsakim takšnim dogodkom »skriva« množica ljudi, ki nenehno skrbijo – nekateri že mesece prej – da vse poteka na zavidljivo visoki ravni. Ob gotovo enem največjih, če ne že največjem prazniku v Šaleški dolini smo lahko ponosni, da organizacijo tako zahtevnega dogodka zmoremo sami. Pri pripravi in izvedbi nam pomagata zaposleni v družbah Skupine Premogovnik Velenje.

Vesel sem, da se vsi skupaj dobro zavedamo pomena tradicije, ki jo ohranjamo v našem podjetju, in da po svojih močeh prispevate, da bo tako tudi v prihodnje in da naše vrednote ne bodo nikoli le besede na papirju. Vesel sem, da se vsakodnevno trudite za doseganje ciljev – vsak na svojem področju dela, saj lahko le vsi skupaj pripomoremo h krepitvi ugleda in k uresničitvi izjemnih

dosežkov, ki jih s svojim delovanjem dosežemo. Zavedam se, da so uspehi plod dela celotne ekipe, in prav je, da vsak zaposleni prispeva po svojih najboljših močeh. Vse to se kaže tudi ob praznovanju dneva rudarjev – dobro organiziran in izveden praznik je zasluga vseh vas, ki se trudite in delate

Odbor za pripravo praznovanja 3. julija so sestavljali: Pavel Skornšek (predsednik), dr. Milan Medved, mag. Matjaž Koželj, mag. Drago Potočnik, Ivan Žilič, Franc Rošar, Viki Hrast, Tadeja Mravljak Jegrišnik, Melita Božič, Ferdinand Žerak, Miran Božič, Stanislav Dacar in dr. Gregor Jeromel.

tudi takrat, ko imajo drugi prost dan. Zahvaljujem se vam za vso pomoč in delo, ki ste ga nesebično in predano opravili, kljub svojim drugim delovnim obveznostim.

Za nami je uspešno praznovanje našega stanovskega praznika in hvaležni smo vsakomur izmed vas za vloženi trud in prispevek, s čimer ste k temu uspehu pripomogli. Organizacijski odbor je svoje delo tudi letos opravil odlično. Enako velja tako za zaposlene v Premogovniku Velenje kot tudi v naših hčerinskih družbah – Gost, HTZ Velenje, PV Invest in RGP. Hvala vsem in vsakomur posebej za izvrstno opravljeno delo!

dr. Milan Medved,
predsednik Uprave PV

Zelene laži ali kam nas vodijo poklicni okoljevarstveniki?

V sredo, 27. junija 2012, je Društvo inženirjev in tehnikov Premogovnika Velenje v sejni dvorani MO Velenje organiziralo zanimivo predavanje na temo »Zelene laži ali kam nas vodijo poklicni okoljevarstveniki?«. Predavatelj, priznani kolumnist, pisatelj in matematik mag. Mišo Alkalaj, ki je tudi vodja Centra za mrežno infrastrukturo na Institutu Jožef Stefan v Ljubljani, je prisotnim, v do zadnjega kotička zasedeni dvorani, razkril kar nekaj podrobnosti o politično motiviranih okoljskih aktivistih in njihovih »resnicah«, s katerimi zavajajo javnost.

Velenjska občinska dvorana je bila skoraj premajhna za vse, ki jih je predavanje zanimalo.

Kljub zavidljivi velikosti in velikemu številu sedežev je bila tokrat velenjska občinska dvorana skoraj premajhna za vse, saj so organizatorji v zadnjem hipu poskrbeli za dodatne sedeže. Predavatelj je prisotne seznanil z nekaterimi večjimi okoljskimi zmotami in med drugim tudi spomnil na začetke delovanja organizacije Greenpeace, ki je danes nekakšen temelj delovanja okoljskih aktivistov. Najodmevnejši je bil primer **Brent Spar največje evropske naftne družbe Shell**, kjer se je leta 1991 iztekel rok uporabnosti enemu od njihovih naftnih rezervoarjev ob naftni ploščadi v Severnem morju. V **Shellu** so ga želeli izpraznjenega potopiti na 2,5 kilometra globoko dno. Za dovoljenje so zaprosili britansko vlado, ki je pristojna za ta del morja. Ta jim je postavila določene pogoje in kasneje v uradnem pregledu tudi potrdila, da je rezervoar ustrezno očiščen in ga lahko potopijo. Aktivisti Greenpeacea so v svojih protestih zatrjevali, da so v rezervoarju ostanki nafte, nevarnih kemikalij in celo radioaktivni odpad-

ki. Sledili so organizirani protesti in bojkoti Shellovih črpalk. V požaru črpalke, ki so jo zažgali Greenpeaceovi aktivisti, je eden od uslužbencev celo umrl. Shell je pod temi pritiski popustil in omenjeni rezervoar ob velikanskih stroških pripeljal na obalo. Na pregled so povabili tudi predstavnike Greenpeacea, ki so ob videnem morali priznati, da je rezervoar prazen in čist, kot so v Shellu ves čas tudi trdili. Greenpeace se je Shellu kasneje le opravičil – ampak vso škodo so plačali Shellovi delničarji in kupci naftnih derivatov. Vsekakor pa ta primer ni osamljen.

To je postal standard delovanja Greenpeacea in podobnih organizacij poklicnih okoljevarstvenikov: senzacionalizem brez znanosti in brez odgovornosti. Ni pomembno, ali je res – pomembno je, da »vžge«, saj si le tako ohranjajo pozornost javnosti in s tem tudi (pretežno državno) financiranje. Ta standard je v praksi še danes, tudi pri nas, kjer razni politično motivirani okoljevarstveniki govorijo in pišejo, kar se jim zdi za njih uporab-

mag. Mišo Alkalaj

no. Tako kot v nam znanem primeru ob nasprotovanju izgradnje nadomestnega bloka 6 v TEŠ, kjer so brez preverjanja verodostojnosti podatkov napisali celo, koliko mrtvih bo v naši regiji zaradi omenjenega projekta – in to zdaj, ko so v Šaleški dolini občutno boljše razmere za življenje, kot so bile v osemdesetih letih, preden so v TEŠ poskrbeli za čistilne naprave. Takrat, ko bi jih potrebovali, pa teh in njim podobnih aktivistov, ni bilo nikjer!

Slobodan Mrkonjić

Blagoslovitev je opravil celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek.

Vi dajete luč, zato je pred vami svetla prihodnost

Premogovnik Velenje postopoma zmanjšuje obseg jamskih prostorov. V 90. letih, ko je Premogovnik proizvajal več kot 5 milijonov ton premoga letno, je bilo odprtih več kot 90 kilometrov jamskih prog, s končevanjem odkopavanja v jami Škale pa se je obseg zmanjšal na nekaj več kot 50 km.

V okviru zagotavljanja pogojev za dolgoročno pridobivanje premoga v Šaleški dolini je ključnega pomena izgradnja novega izvoznega jaška NOP II, ki bo ne samo strateški objekt, ampak tudi pomemben dosežek znanja naših strokovnjakov. Projekt izgradnje smo v celoti zasnovali sami, prav tako bo večino del izvedel Premogovnik Velenje s svojimi povezanimi družbami. Izvozni jašek bo globok 505 metrov, zgrajen bo po najsodobnejših standardih in bo omogočal učinkovit transport premoga vse do konca življenjske dobe Premogovnika Velenje. Z jaškom bomo bistveno skrajšali transportne poti za prevoz premoga, znižali stroške obratovanja glavnega odvoza premoga in zmanj-

šali skupni obseg potrebnih jamskih prostorov.

Po stari rudarski tradiciji je v neposredni bližini izvoznih jaškov postavljena kapelica s kipom sv. Barbare, zavetnice rudarjev, ki pa je v našem okolju ne povezujemo zgolj z varnostjo, ampak tudi s stalnim napredkom in z izobraževanjem. V Premogovniku Velenje smo tako v četrtek, 28. junija 2012, pripravili slovesnost ob blagoslovitvi kapelice sv. Barbare. Kipec, ki je narejen iz lesa lipe, je izdelal **Milojko Kumer, samostojni restavrator in kipar**. Upodobljena sveta Barbara ima vse svetniške attribute: krono, stolp, kelih in meč ter je na določenih delih pozlačena oziroma posrebrena. Blagoslovitev je

opravil celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek.

»V dolgoletni zgodovini je bilo pred nas postavljenih veliko mejnikov in izzivov, eden zadnjih je zagotovo izgradnja novega izvoznega jaška, ki mu pravim izziv naše generacije. Jašek NOP II tako predstavlja referenčni objekt znanja in vrhunske tehnologije, ki jo obvladujemo v celotni Skupini Premogovnik Velenje za prodor v države, ki želijo modernizirati podzemno pridobivanje premoga,« je zbrane pozdravil **predsednik Uprave Premogovnika Velenje dr. Milan Medved**.

»Jašek bo lociran znotraj eksploatacijskega območja, s čimer ga odmikamo od urbanega okolja. To bo imelo po-

ziti ven vpliv na okolje, saj bo območje razbremenjeno vplivov rudarjenja, manj bo hrupa, prahu, hkrati pa bo to območje lahko dobila drugo namembnost za poslovno dejavnost, kar predstavlja nove razvojne možnosti za lokalno skupnost.»

Vsa inženirska, projektantska in gradbena dela, povezana z izgradnjo tega jaška, smo s svojim znanjem in z izkušnjami opravili znotraj Skupine Premogovnik Velenje. Idejni projekt ter vse podrobnosti glede njegove zasnove so plod znanja sodelavcev iz Premogovnika Velenje in hčerinskih podjetij RGP, HTZ, PV Invest in Sipoteh.

»Pomembno je, da ob vseh težavah, s katerimi se srečujemo v vsakdanjem življenju in jih tudi v tej dolini ne manjka, kakor lahko spremljamo v medijih, ohranimo notranjo duhovno in moralno moč,« je v svojem nagovoru dejal **celjski škof msgr. dr. Stanislav Lipovšek**. »Toda ko vas danes gledam, lahko vidim, da je pred vami svetla prihodnost, kajti vi ste in dajete luč – dobra dela se kažejo v tem, da skrbite za celotno Slovenijo, uveljavljate pa se tudi v Evropi. Modro razmišljate in ste usklajeni z izročilom rudarjev vseh časov in izročilo prenašate tudi na prihodnje generacije.«

Dr. Medved je celjskemu škofu predal enega izmed rudarskih simbolov, to

je rudarsko palico. Rudarska paradna palica izvira iz nadzorniške palice. Ta je v jami nadzornikom služila kot merilo, za obtrkavanje stropov in sten zaradi ugotavljanja in preprečevanja zruškov ter za označevanje izdelanih opornikov v eni izmeni.

Vodja projekta Dušan Čižmek je povedal, da je izgradnja izvoznega jaška NOP II ob koncu druge faze pripravljalnih del, že čez nekaj dni bodo začeli z globljenjem jaška po klasični rudarski metodi.

»Rudniški jaški se redko izdelujejo, obenem pa je njihova izdelava v tehničnem smislu tudi precej zahtevna. Izvoznega jaška NOP II, ki bo za naš proizvodni proces pomenil pomembno racionalizacijo, saj bodo bistveno skrajšane transportne poti in znižani stroški transporta, smo se lotili z lastnim znanjem in delom.«

Objekti in naprave, ki jih je danes moč videti na prizorišču, so vsi začasnega značaja in so potrebni le v času izdelave rudniškega jaška. Končna postavitev opreme, ki jo bo predstavljal prevažalni stroj z dvojnim skipom, bo inštalirana po dokončanju rudarsko-gradbenih del v jašku. Jašek bo globok 505 metrov, njegov končni svetli presek pa bo nekaj več kot 6 m. Z globljenjem jaška bodo začeli v kratkem, njegova izdelava pa bo trajala 24 mesecev. Po dokončanju rudarsko-gradbenih del bo sledila

montaža jaškovne infrastrukture, na površini izdelava zunanjih objektov, montaža opreme, izdelava logistične in infrastrukturne povezave.

Jašek bo s svojimi dimenzijami omogočal obratovanje skipov, ki bosta z maksimalno hitrostjo 12 m/s prevažala vsak po 23 ton koristnega tovora. Kapaciteta avtomatiziranega prevažalnega postroja bo 960 t/h, kar pri 18 urah obratovanja na dan in pri 235 delovnih dneh v letu pomeni nekaj več kot 4 milijone ton prepeljanega premoga, kolikor je tudi povprečna proizvodnja Premogovnika Velenje v zadnjih nekaj letih. Redno obratovanje skipov in s tem dokončanje projekta načrtujemo v septembru leta 2015.

V imenu izvajalca del pri projektu izgradnje jaška je udeležence pozdravil **direktor družbe RGP mag. Marjan Hudej**.

»Vesel sem, da vas lahko pozdravim v imenu izvajalca glavnih rudarsko-gradbenih del pri izgradnji, hvala škofu za blagoslov, ki ga bomo pri zahtevnem delu tudi potrebovali, zahvaljujem pa se tudi naši zavetnici sv. Barbari, ki nas je že do zdaj varovala pri delu.«

Dogodek je s koračnicami popestril **Pihalni orkester Premogovnika Velenje**.

Tadeja Mravljak Jegrišnik
foto: Mrki

Novinarsko konferenco je pripravila Mestna občina Velenje.

Kakovost bivanja v naši dolini je dobra

V torek, 10. julija 2012, je Mestna občina Velenje v Vili Bianca pripravila novinarsko konferenco, na kateri so župan Mestne občine Velenje Bojan Kontič, župan Občine Šoštanj Darko Menih, direktor Inštituta za ekološke raziskave ERICo Velenje mag. Marko Mavec, direktor Zdravstvenega doma Velenje Jože Zupančič, predstavnik Termoelektrarne Šoštanj za okolje Egon Jurač in pooblaščenka za okolje Premogovnika Velenje Irena Podgoršek kot odgovor na aktualne javne razprave predstavili nekaj informacij s področja energetike, ekologije in zdravstva v Šaleški dolini.

Mestna občina Velenje je novinarsko konferenco pripravila zaradi številnih govoric in napačnih ter zavajajočih trditev o kakovosti bivanja v Šaleški dolini, ki se zadnje čase pojavljajo v javnosti in številnih medijih. Dejstvo je, da ima proizvodnja električne energije vpliv na prostor, v katerem živimo, zato je prav, da smo prebivalci Šaleške doline seznanjeni z rezultati strokovnih študij in raziskav, s katerimi različne institucije spremljajo stanje okolja in zdravje tukajšnjih ljudi. Kot so povedali na konferenci, je bila skozi leta z ekološko sanacijo TEŠ Šaleška dolina sanirana, in danes prebivalci Šaleške doline živimo v

boljših razmerah kot prebivalci marsikaterega drugega večjega slovenskega mesta, kar so podkrepili tudi s podatki.

Izvajamo vse potrebne meritve

Aktivno delovanje pri odpravljanju posledic pridobivanja premoga ter onesnaževanju voda se je v Premogovniku Velenje začelo že v zgodnjih osemdesetih letih. V tem obdobju se je prav tako začelo bolj načrtno delo na področju Rudarskih škod v smislu urejanja degradiranih premogovniških površin.

»Premogovnik Velenje je družbeno

in okoljsko odgovorno podjetje, ki ves čas v okolje, v katerem deluje, tudi vlaga. Z načinom podzemnega pridobivanja premoga povzroča v okolju spremembe, ki se odražajo predvsem v pogreznosti površine in nastajanju jezer. Sproti odpravljamo in saniramo posledice, ki nastajajo zaradi delovanja podjetja, in to brez evra proračunskega denarja,« je pri-sotne seznanila **Irena Podgoršek, pooblaščenka za okolje Premogovnika Velenje**. Na področjih, kjer je Premogovnik prepoznal vplive na okolje, so bili vzpostavljeni monitoringi, ki se izvajajo različno dolgo, posamezni že od začetka aktivne sanacije. Za potre-

be izvajanja le-teh ima Premogovnik izdelan poseben rudarski projekt iz leta 2005 z naslovom Izvajanje monitoringa o vplivih rudarskih del Premogovnika Velenje na okolje. V skladu z rudarsko zakonodajo izvajamo vse potrebne meritve in monitoringe, kar je razvidno tudi iz zapisnika inšpekcijskega nadzora, ki je bil izveden 21. 2. 2012. »Premogovnik Velenje izvaja predpisane ukrepe za zmanjševanje vplivov rudarskih del na okolje in ukrepe za zagotavljanje varnega in zdravega dela ter izvaja določila Zakona o rudarstvu na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki veljajo za rudarska dela. Predstavnika Inšpektorata, ki sta nadzor izvedla, nista ugotovila neskladnosti s posebnim rudarskim projektom in tudi ne z veljavnim standardom ISO 14001, ki ga ima podjetje za ravnanje z okoljem,« je poudarila Podgorškova.

Trditve Greenpeaca ne držijo

Če bi podatki o vplivih na zdravje in posledični umrljivosti v primeru delovanja šestega bloka TEŠ, ki jih je objavila organizacija Greenpeace, držali, bi bilo to po besedah župana **Mestne občine Velenje Bojana Kontića** naravnost grozljivo in zagotovo bi bil v tem primeru eden najgla-snejših nasprotnikov tega projekta. Dejal je: »Nismo neumni, da bi sami zniževali kakovost življenja v naši dolini, kaj šele, da bi si želeli objekt, ki bi tako škodljivo vplival na naše zdravje. Informacije, ki so nam jih pripravili strokovnjaki, pravijo ravno nasprotno – da bo šesti blok TEŠ izboljšal bivalne razmere v naši dolini in bo pravzaprav pomenil enega zadnjih korakov več kot dve desetletji trajajočega projekta ekološke sanacije Šaleške doline.« Dodal je še, da nikakor ne podcenjuje nobenega mnenja ali ugotovitve, zdi pa se mu razumno zaupati strokovnjakom, ki delajo in živijo v tem okolju. Težko verjame, da bi s svojimi družinami vztrajali tukaj, če bi bilo kaj tako narobe. Kot župan in kot človek seveda nikoli in na noben način ne želi škodovati ljudem, ki živijo v Šaleški dolini, kaj šele ogrožati njihovo zdravje. Kontić je predstavil tudi aktivnosti velenjske občinske uprave na področju spremljanja kakovosti zraka.

Šaleška dolina je slovenski energetski bazen

»Občanke in občani Šoštanja so zaradi vsega dogajanja v zvezi z blokom 6 TEŠ vedno bolj zaskrbljeni pa tudi prizadeti, saj so zaradi pridobivanja električne energije in obsežnega gradbišča doslej že veliko žrtvovali in potrpeli, a so vse to vzeli v zakup, saj verjamejo v projekt in v to, da jim lahko prinese višjo kakovost življenja,« je dejal **župan Občine Šoštanj Darko Menih**. Dodal je: »Dejstvo je, da je Šaleška dolina slovenski energetski bazen. Zadovoljni smo, da so rezultati ekološke sanacije tako dobri. Šesti blok pa nikakor ni pomemben le za Šoštanj in za našo dolino, ampak je slovenski strateški projekt. Iz Šoštanja prispevamo velik del elektrike, ki jo porabimo v Sloveniji. Zato ni pošteno, da prebivalci Šaleške doline ponovno ostajamo prepuščeni sami sebi, kakor smo bili pred desetletji, ko smo se začeli boriti proti onesnaževanju in degradaciji našega življenjskega okolja.«

25 let ekoloških raziskav

Mag. Marko Mavec, direktor inštituta ERICo Velenje, je povedal, da inštitut ERICo letos praznuje dvajseto obletnico, ki je tudi petindvajsetletnica ekoloških raziskav v naši dolini. Predstavil je rezultate nekaterih raziskav in tudi mednarodne projekte o onesnaženosti zraka, v katere je vključen inštitut ERICo in z njim Šaleška dolina. Pridružil se je mnenju velenjskega župana in dejal: »Strokovnjaki našega inštituta bi bili prvi, ki bi se izselili iz Šaleške doline, če bi ugotovili, da je stanje okolja pri nas slabo oziroma slabše kot na območjih, ki jih spremljamo v primerjalnih študijah.«

Ni razloga za zaskrbljenost

»V velenjskem zdravstvenem domu ves čas skrbno spremljamo zdravstveno stanje prebivalcev Šaleške doline in širše regije, pri čemer stalno sodelujemo tudi z Zavodom za zdravstveno varstvo Celje. Nikoli niso zaznali nikakršnih odstopanj oziroma podatkov, ki bi lahko bili razlog za zaskrbljenost,« je povedal **direktor**

Sproti odpravljamo in saniramo posledice, ki nastajajo zaradi delovanja podjetja, in to brez evra proračunskega denarja,« je prisotne seznanila Irena Podgoršek.

Zdravstvenega doma Velenje Jože Zupančič. Po objavi navedbe organizacije Greenpeace so se posvetovali z več strokovnjaki, ki so bili mnenja, da je bila v poročilu predstavljena metoda nekorektno uporabljena. V sodelovanju z Zavodom za zdravstveno varstvo Celje bo Zdravstveni dom Velenje pripravil še podrobno analizo, v kateri bodo ponovno proučili vse možnosti za povezavo vplivov onesnaževanja na zdravje ljudi na vplivnem območju TEŠ.

Blok 6 bo izpolnjeval okoljske zahteve EU

Predstavnika Termoelektrarne Šoštanj za okolje Egon Jurač je spregovoril o ekološki sanaciji, ki poteka že od leta 1987, ko je bil sprejet Ekološki sanacijski program. Po njegovem mnenju bo novi blok TEŠ proizvodni objekt najboljših tehnologij, optimalen tako z okoljskega kot ekonomskega vidika. Omogočal bo izpolnjevanje okoljskih zahtev EU in prehod v nizkoogljično družbo, **česar z blokoma 4 in 5, tudi v primeru njune obnove, ne bi mogli doseči. Vodja projekta TEŠ 6 mag. Miran Žgajner** je potrdil, da jim je uspelo doseči dogovor z Alstomom: »Alstom se je vrnil na gradbišče v Šoštanju in dela znova potekajo nemoteno.« Podpisani aneks zagotavlja, da bo Alstom do 5. oktobra delal normalno, kot je tudi zastavljeno v terminskem planu.

Metka Marić
foto: Mrki

Zakon o uravnoveženju javnih financ prinaša spremembe

V Uradnem listu RS 40 (30. 5. 2012) je bil objavljen Zakon o uravnoveženju javnih financ (v nadaljevanju ZUJF). Zakon je prinesel spremembe na številnih področjih, saj spreminja in dopolnjuje določbe kar 39 zakonov.

Za družbe v Skupini Premogovnik Velenje so aktualne predvsem spremembe v Zakonu o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, Zakonu o zdravstveni dejavnosti, Zakonu o praznikih in dela prostih dneh v Republiki Sloveniji, Zakonu o dohodnini, posredno pa tudi spremembe v Zakonu o štipendiranju, Zakonu o urejanju trga dela itd. Za zaposlene v hčerinski družbi PV Center starejših Zimzelen veljajo določila Zakona o sistemu plač v javnem sektorju. Ta zakon in Zakon o javnih uslužbencih pa sta z uveljavitvijo ZUJF doživela največ sprememb.

Predstavljamo nekaj bistvenih sprememb, ki so aktualne za zaposlene v Skupini Premogovnik Velenje.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju prinaša spremembo pri bolniški nad 30 delovnih dni, ko preide obveznost plačila bolniškega nadomestila na Zavod za zdravstveno zavarovanje. Od prvega do tridesetega delovnega dne ostaja bolniška obračunana nespremenjeno – obveznosti poravnava delodajalec.

Če gre za bolniško odsotnost nad 30 delovnih dni, se za primere bolezni, poškodbe zunaj dela, spremstvo, ki ga odredi zdravnik, in presaditve živega tkiva odmera zmanjša za prvih 90 koledarskih dni za 10 odstotnih točk.

Tako znaša za primere bolezni 80 %, poškodbe zunaj dela in spremstvo 70 % ter presaditve živega tkiva 90 % osnove.

V drugih primerih (npr. poklicne bolezni, poškodbe pri delu) ostaja nadomestilo nespremenjeno, in sicer 100 %. Za dneve bolniških izostankov, ki sledijo preteku 90 koledarskih dni, se obračuna bolniška enako, kot je bila obračunana pred uveljavitvijo ZUJF.

Če je imel posameznik bolniški izostanek (nad 30 delovnih dni) že v času uveljavitve ZUJF, se mu bolniško nadomestilo do konca te bolniške odsotnosti obračuna »po starem«. Primer zaradi lažje predstave!

Posameznik je izostal prvi dan zaradi bolezni 7. 5. 2012. Prvih 30 delovnih dni obračuna in izplača delodajalec; konkretno od 7. 5. do 14. 6. 2012.

Višina nadomestila je 80 % plače delavca v preteklem mesecu za polni delovni čas.

Od 30. delovnega dneva dalje se bolniška obračunava v breme zdravstvenega zavarovanja, in sicer:

od 30. delovnega dneva do 90 koledarskih dni 80 % dohodnine iz leta pred nastankom bolniškega izostanka, kar pomeni od 15. 6. 2012 do 13. 9. 2012.

V nadaljevanju (torej od 14. 9. 2012 dalje) pa se obračunava v višini 90 %

osnove (dohodnina preteklega leta). Osnova za bolniško nadomestilo se ne usklajuje od 31. 5. 2012 do 31. 12. 2014!

Sprememba je začela veljati že pri obračunu za junij 2012.

Zakon o praznikih in dela prostih dneh v Republiki Sloveniji ukinja 2. januar kot dela prosti dan. Sprememba začne veljati s prihodnjim letom.

Zakon o dohodnini prinaša spremenjeno letno (posledično seveda tudi mesečno) lestvico o dohodnini. S spremembami se poveča neto davčna osnova, ki predstavlja mejo med drugim in tretjim davčnim razredom. Lestvica začne veljati s 1. 1. 2013, ko se bo tudi že prvič revalorizirala.

Hkrati prinaša Zakon kot začasni ukrep tudi nov, četrti dohodninski razred z dodatno stopnjo dohodnine 50 % za letno neto davčno osnovo nad 69.313 evrov. Ta zadnja sprememba velja za leti 2013 in 2014. Lestvica za odmero dohodnine za leto 2013 bo določena s Pravilnikom o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2013.

Z novim zakonom se veča tudi odstotek davka od dobička iz kapitala (npr. obresti, dividende ...), in sicer z zdajšnjih 20 % na 25 % (velja od 1. 1. 2013).

Zakon o urejanju trga dela prinaša dve spremembi, in sicer najvišji dovo-

NOVA LESTVICA				
če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša dohodnina v €		
nad	do			
	7.841	16 %		
7.841	18.534	1.254,56 +	27 % nad	7.841
18.534		4.141,67 +	41 % nad	18.534

STARA LESTVICA				
če znaša neto letna davčna osnova v eurih		Znaša dohodnina v €		
nad	do			
	7.840,53	16 %		
7.840,53	15.681,03	1.254,48 +	27 % nad	7.840,53
15.681,03		3.371,42 +	41 % nad	15.681,03

ljeni znesek za denarno nadomestilo ter višino izplačil nadomestil v odvisnosti od trajanja izplačila na Zavodu. Maksimalni znesek denarnega nadomestila sme biti po novem 892,50 evra (prej 1.042,95 evra). Denarno nadomestilo se prve tri mesece izplačuje v višini 80 % osnove, v nadaljnjih devetih mesecih pa v višini 60 % osnove. Po izteku tega obdobja se denarno nadomestilo izplačuje v višini 50 % osnove. Sprememba nastane v zadnjem delu obdobja izplačevanja; torej po prvem letu izplačevanja je bila osnova prej 60 %, zdaj pa je nižja za 10 odstotnih točk.

Tudi ta sprememba začne veljati takoj ob uveljavitvi zakona.

Zakon o starševskem varstvu – družinskih prejemkih tudi prinaša spremembe. Starševsko nadomestilo (razen porodniškega nadomestila za polno odsotnost od dela) znaša 90 % osnove. Starševsko nadomestilo znaša 100 % osnove, kadar osnova ne presega 763,06 evra. Torej se nadomestilo zniža za 10 % za očetovski dopust, dopust za nego in varstvo otroka in posvojiteljski dopust. Se pa zvišuje starševski dodatek za nove upravičence in znaša 251 evrov mesečno. Otroški dodatek do 4. razreda ostaja

enak, v 5. in 6. razredu pa se zniža za 10 %.

Še stavek ali dva o spremembah v **Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju**. Pokojnine se letos ne bodo usklajevale, medtem ko se bodo pokojnine, ki jih izplačujejo iz državne blagajne, znižale. Letni dodatek za rekreacijo bodo dobili le tisti upokojenci, katerih pokojnina je nižja od 622 evrov. Dodatek bo odvisen od višine pokojnine, pri čemer bo najvišji znašal 368 evrov, najnižji pa 166 evrov.

Strokovne službe Kadrovsko-splošnega področja

Navdušen nad našim premogovnikom

Burim Ferati, ki prihaja iz Mitrovice in je končal rudarsko fakulteto v Prištini na Kosovem, je v Premogovniku Velenje opravljal trimesečno izobraževanje. Pred vojno na območju bivše Jugoslavije je živel v Nemčiji in zato lahko primerja premogovništvo med Slovenijo, Nemčijo in Kosovom. Na Kosovem imajo dnevni kop premoga, zato je bilo navdušenje nad našim podzemnim pridobivanjem premoga toliko večje. Navdušila so ga jezera v Šaleški dolini, njihov nastanek in obnova tega območja. Pravi, da je Velenje lepo mesto, primerno za življenje ljudi vseh generacij. Spoznal je

veliko prijateljev, s katerim bo ohranil stike tudi v prihodnje. Pred prihodom v Slovenijo je pridobil že nekaj osnovnih informacij o Premogovniku Velenje, vendar je bil tukaj vseeno presenečen nad vidnim. Navdušila ga je predvsem zelo napredna tehnologija. Premogovniki na Kosovem so brez nevarnih plinov, v njih tudi nimajo tako strogih pravil in predpisov. Po vrnitvi bo iskal službo in nadaljeval s podiplomskim študijem. Za sprejem v Premogovniku Velenje se najlepše zahvaljuje in je prepričan, da bo s Premogovnikom Velenje sodeloval tudi v prihodnosti.

mag. Saša Jelen

Proizvodnja v julij 2012

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
E. K. -130/B	160.000	172.449	12.449	107,78	8.622
E. K. -65/A	180.000	193.050	13.050	107,25	9.653
Proizvodnja	340.000	365.499	25.499	107,50	18.275
Priprave	10.000	15.497	5.497	154,97	775
skupaj PV	350.000	380.996	30.996	108,86	19.050

Proizvodnja januar–julij 2012

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
Proizvodnja	2.307.090	2.249.986	-57.104	97,52	14.516
Priprave	114.982	117.026	2.044	101,78	755
skupaj PV	2.422.072	2.367.012	-55.060	97,73	15.271

Pri Virbniku proslavili uspehe na zunanjih trgih

V torek, 10. julija 2012, je vodstvo Premogovnika Velenje, kot majhno zahvalo za sodelovanje pri projektih Premogovnika Velenje na zunanjih trgih, organiziralo piknik za vse sodelavke in sodelavce, ki s svojimi izjemnimi prispevki sodelujejo pri teh projektih.

Dr. Milan Medved, predsednik Uprave PV, se je ob tej

priložnosti vsem zahvalil za uspehe, ki jih v zadnjem času dosegamo na tem področju. Predvsem ga veseli dejstvo, da z razumevanjem sprejemajo izzive in napore, ki jih je bilo treba vlagati za doseganje skupnih ciljev na tujih trgih.

Na fotografijah je nekaj utrinkov s piknika.

Slobodan Mrkonjić

foto: Aleksander Kavčnik in Mrki

V sproščenem razpoloženju smo igrali odbojko na mivki.

V ročnem nogometu se je odvilo pravo tekmovanje.

Dr. Milan Medved, predsednik Uprave PV, se je vsem zahvalil za uspehe in predstavil načrte.

Srečanje rudarjev v Zabukovici

V torek, 3. julija 2012, je v Zabukovici potekalo tradicionalno praznovanje rudarskega praznika. Srečanja so se udeležili tudi upokojeni sodelavci Premogovnika Velenje, ki so s svojimi stanovskimi kolegi obujali spomine na delovna leta. Glavni organizatorji so tudi letos bili Tone Pintar, Anton Planinc in Jože Hribar.

Vodja ekipe iz Premogovnika Velenje je bil Franc Krištof, stalni praporščak pa Anton Čas. Kot je povedal **Franc Krištof**, se je srečanja tudi letos udeležilo veliko ljudi: »Četo je sestavljalo več kot 40 uniformiranih rudarjev. V prijetnem druženju smo obujali spomine na težke delovne razmere

pri odkopavanju premoga.« Obljubili so si, da se ob letu znova srečajo in da s tradicijo praznova-

nja dneva rudarjev v teh nekdanih rudarskih krajih ne bodo nikoli prenehali.

23. PIKIN festival

TEMA FESTIVALA: **PIKASTA KULTURA**

Festival Velenje

MESTNA OBČINA
VELENJE

MARIBOR2012
Evropsko prestolnica kulture
partnerstvo mesto Velenje

www.pikinfestival.si

VELENJE
16. - 22. 9. 2012

Vročina v slovaških rudnikih je neznosna.

Rudarjenje na Slovaškem

Slovaška, Hornonitrianske Bane, 12. 6. 2012, tovarna kapija, 7.00. Mimo nas pripelje star ruski vojaški tovornjak, ki za seboj pušča modro sled ter vonj po slabo izgoreli nafti. Če ne bi bilo videti rudarskih simbolov ter v daljavi jaška in skipa, bi še pomislil, da smo zgrešili cilj.

Direktor tamkajšnjega rudnika lignita nam priredi tople sprejem in nam predstavi zgodovino rudnika in organizacijo dela. V treh jamah Hornonitrianskih Ban je zaposlenih 2800 ljudi. Delajo v turnusu tri dni po 9,5 ur, nato so dva dni prosti. V 356 delovnih dneh nakopljejo 2 milijona ton premoga. Po teh podatkih sem si že lahko predstavljal, kako poteka delo v jami, in izkazalo se je, da se nisem veliko motil.

Pred odhodom v jamo Novaky, ki je najbolj modernizirana od treh jam premogovnika, spoznamo nekaj naših novih slovaških sodelavcev. Spora-zumevanje nam ne povzroča težav in kar hitro vzpostavimo kameratski odnos. Stopimo v ozko kletko dvigala, ki nas spusti 300 metrov globoko. Sama delovišča se nahajajo na globini 400 metrov. Pri prvem stiku z njihovimi

jamskimi prostori se pokaže razlika v primerjavi z našimi pogoji. Že jamski zrak ima drugačen vonj. Pot do delovišča je dolga. Po dveh kilometrih in pol vožnje z vlakom na elektriko sledi še enkrat toliko peš. Jamski prostori postajajo manjši in na dnu so vidne sledi, ki so nastale pri transportu stroja GPK–PV. Mimo pripelje viseča dizel lokomotiva in ponovno vonjam zadušljivi vonj po dimnih plinih. Tla so prepojena z oljem in nafto. Jamski zrak postaja vse težji in toplejši. Ob boku proge so napeljene železne zračilne cevi. Bližamo se pripravskemu delovišču. »Zdar Boh« se čuje po progi, to je njihov rudarski pozdrav, kot je pri nas Srečno.

Montaže transportnega stroja GPK–PV, ki je nemoteno potekala s skupnimi močmi nas in slovaških rudarjev, ne bom opisoval. Raje bom opisal

jamo in pogoje dela. Jamski zrak je veliko toplejši kot pri nas, tudi čez 35 stopinj se povzpne temperatura, v poletnih mesecih pa še višje, prisoten je tudi visok odstotek vlage. Rudarji na deloviščih delajo v samih kratkih hlačah, vsa ostala zaščitna sredstva, od golenic do samoreševalcev, visijo na boku proge. Na samem delovišču zopet presenečenje, trije rudarji, od tega samo eden kvalificiran, opravljajo svoje delo, na »njihov« način, ki je nevaren in garaški. Sam potek izdelave jamskih prog je zelo drugačen od našega. Ločno podporje je enako našemu K-24, a daljše in zato tudi težje. Uporabljajo štiridelni profil, od namena proge pa je odvisno, kako dolgo je ločno podporje. Uporabljajo loke dolžine od 330 do 410 centimetrov in ti slednji tehtajo skoraj 100 kilogramov. Ker je sloj lignita debel

Ekipo strokovnjakov iz našega in slovaškega premogovnika po uspešni montaži napredovalnega stroja GPK-PV.

od 4,5 do 14 metrov in leži pod različnimi nakloni, se po višini orientirajo kar po vložku gline. Ko odrežejo celoten profil, najprej položijo spodnje loke, ki jih uravnajo po smeri in višini, nato postavijo stojke, na koncu pa kapo. Zalagajo s cepljenci dolžine 120 centimetrov, veznic ne poznajo. Veliko je improvizacije in razen rezanja s starimi »GPK-ji« skoraj vse delo poteka ročno in temu primerni so tudi napredki. Zanimivo je, da smo mi v 80. letih prejšnjega stoletja od njih prešli na krožne profile, jih humanizirali in modernizirali. Oni sami pa tega napredka niso naredili. Z nakupom novega napredovalnega stroja GPK-PV želijo preiti na izdelavo večjih profilov prog in večjih dnevnih napredkov. Za dosego tega bodo morali preiti na naš postopek izdelave prog – tu je priložnost za prodajo našega znanja in tehnologije, ki je potrebna za nemoten potek dela. V pogovoru z njimi je čutiti velik ponos ob tem, da opravljajo rudarski poklic. V jamskih pudah opaziš mikroalovne pečice, tranzistor, tudi kuhanje kave jim ni tuje, je pa prepovedano imeti namočen čik. Tako kot v prometu je tudi v jami potrebno

Pogled na jašek Hornitrianske Bane na Slovaškem

imeti 0.0 promila alkohola – če dela-vec »napiha«, sledi visoka kazen. Slovaška je dežela nepreglednih polj žita, koruze in sončnic ter lepih gradov. Zanimiva je tudi kot turistična destinacija. Bojnice, mesto poleg Prievidze, kjer se nahaja rudnik, ima

veličasten grad, na katerem so snemali priljubljeno nadaljevanko Arabela, in le streljaj so odmaknjene toplice. A o tem kdaj drugič, ko Slovaško obiščem s fotoaparatom.

Aleksander Kavčnik

Anketa o komuniciranju v Skupini PV

V Skupini Premogovnik Velenje se zavedamo, da je pravočasno in verodostojno podajanje informacij ključnega pomena za uspešno komuniciranje in ne nazadnje tudi poslovanje celotne Skupine. Ker želimo biti še boljši in uspešnejši pri ustvarjanju vsebin in uvajanju izboljšav, smo v Službi za odnose z javnostmi izvedli Anketo o komuniciranju, v katero smo vključili naše tiskane in elektronske medije: časopis Rudar, interni radio, videostrani, novice, spletni portal, spletno mesto ter profila Premogovnika Velenje Facebook in Twitter.

Z anketo, ki je bila objavljena v vseh naših medijih, smo anketirali zaposlene v Premogovniku Velenje in povezanih družbah ter naše upoko- jence in druge. Sodelovalo je 461 anketirancev. Vzorec vprašanih smo razdelili po socialno-demografskih podatkih, kot so spol, izobrazba in

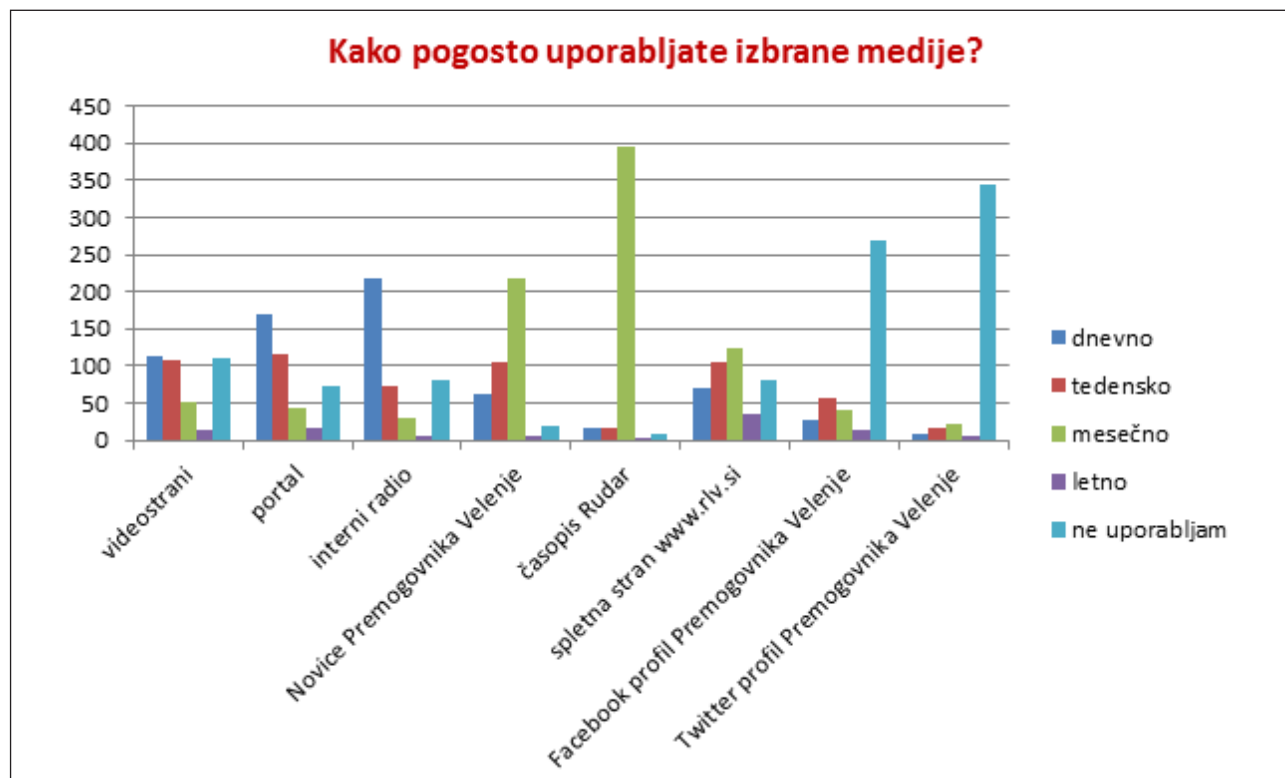
starost. Med anketiranci je bilo 86 odstotkov moških, 9 odstotkov žensk, 5 odstotkov pa jih na to vprašanje ni podalo odgovora. 83 odstotkov je zaposlenih v Skupini Premogovnik Velenje, le 6 odstotkov jih je zaposle- nih drugje. Med anketiranci so bili 1 odstotek študentov in 2 odstotka

upokojencev. Najpogostejša starost anketirancev je bila od 36 do 50 let, in sicer kar 59 odstotkov, 19 odstot- kov je starih od 21 do 35 let ter 12 odstotkov od 51 do 65 let. 2 odstotka anketirancev je bilo starih do 20 let, 1 odstotek pa nad 65 let.

Izsledki ankete

Anketa, katere del odgovorov predstavljamo v spodnjih grafih, nam je pokazala, da je podajanje informacij tesno poveza- no z željo po uresničevanju pričakovanj uporabnikov naših medijev, saj so odgovori velikokrat potrdili naše delo. Splošna ocena je, da so uporabniki zadovoljni z vsemi našimi mediji, so pa tudi nekateri predlogi, ki so izziv za izboljšanje.

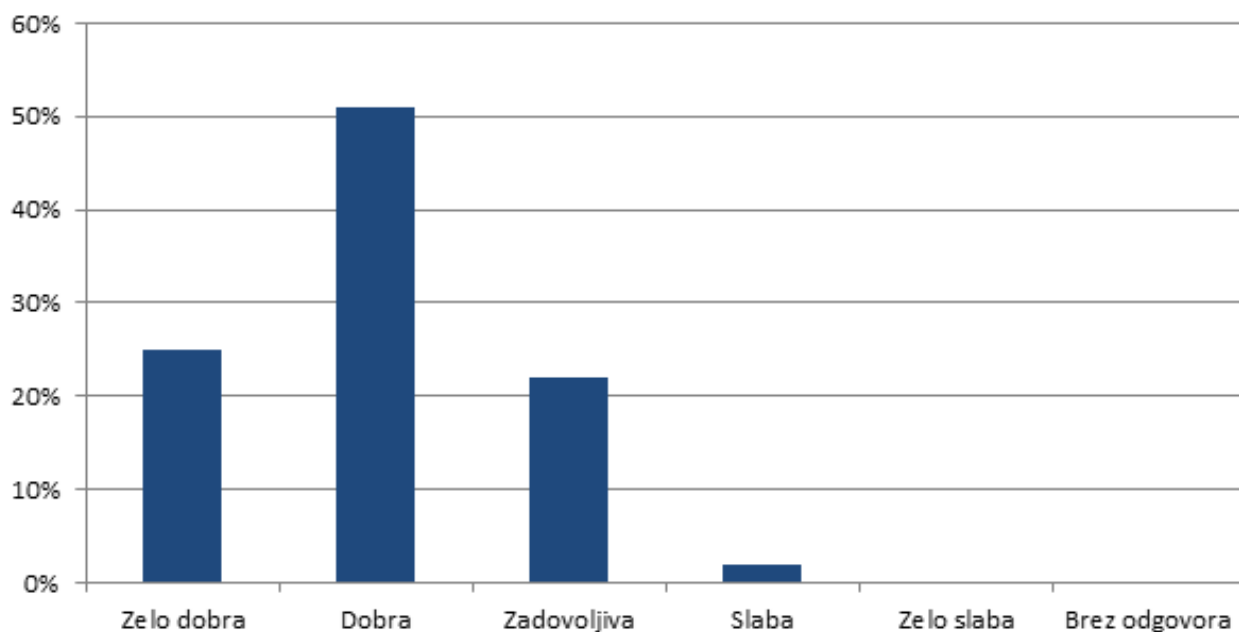
Slobodan Mrkonjić

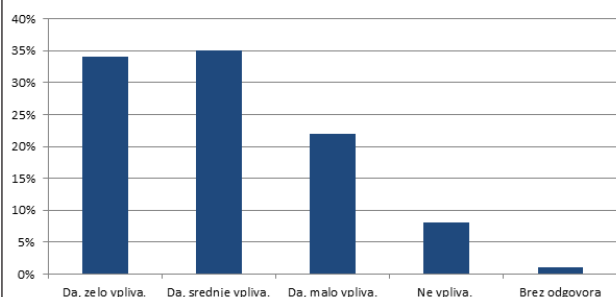
Teme ali vsebine, ki jih pogrešate v Rudarju:

- več športa in druženja med sodelavci;
- več tematike o podjetju po obratih;
- več člankov o zdravju, več kuharskih receptov;
- osmrtnice rudarjev in upokojencev s fotografijami;

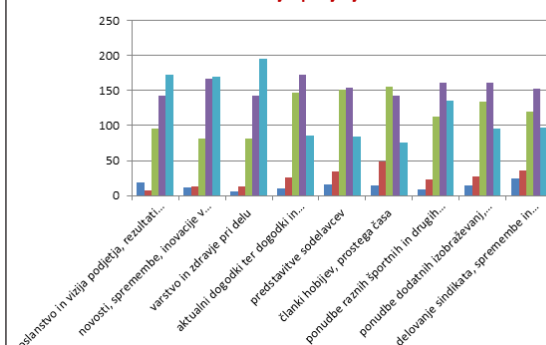
Kako bi na splošno ocenili kakovost informacij s strani medijev oziroma orodij internega komuniciranja v podjetju?

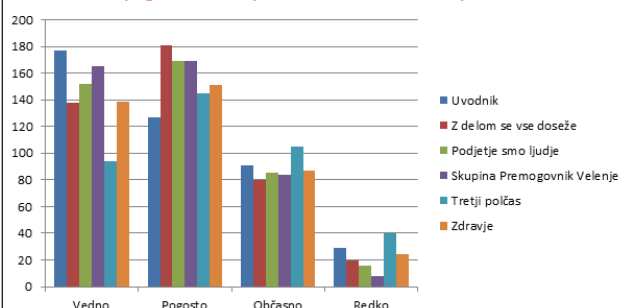
Ali obveščenost vpliva na vaše delo?

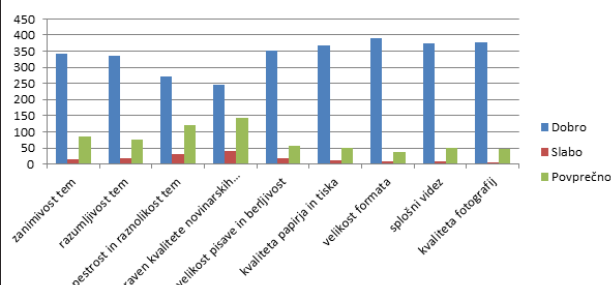
Od 1 do 5 ocenite, katere tipe informacij najraje prebirate v medijih podjetja!

Kako pogosto berete posamezne rubrike v časopisu Rudar?

Ocenite, katere od naštetih značilnosti so po vašem mnenju prednosti in katere slabosti časopisa Rudar!

- razgovore z upokojenimi rudarji;
- dodatno stran z nagradnimi vprašanji, anketami, s šalami o rudarjih;
- več tem o proizvodnji;
- predstavitev uspešnih delovnih skupin, oddelkov, služb;
- članke, ki opisujejo hobijske.

Vili Grm

spoštuje vsakogar in če mu ne more storiti dobrega, mu tudi slabega ne želi

Vili Grm je že od leta 1986 zaposlen na različnih odkopih v Premogovniku Velenje. Prihaja iz številne družine, kjer je delo glavna vrednota. Je strasten hribolazec in čebelar. Zelo rad pomaga drugim, je dober delavec, pošten, a tudi strog, kadar je potrebno. Ponosen je na svojo soprogo Manco ter sinova Dejana in Alena.

Ali hranite kakšen poseben spomin na mlajša leta?

Spomini na moje otroštvo so zelo prijetni, saj sem ga preživel na manjši kmetiji v vasi Brezen nad Vitanjem. Izhajam iz družine, v kateri je bilo devet otrok in kjer nam nikoli ni zmanjkalo dela. Najbolj mi je ostalo v spominu, ko me je skupaj z bratom dvojčkom oče večkrat, zaradi visokega snega, »nabasal« v koš in na poti v šolo nesel do gozda.

Kakšen učenec ste bili?

V šoli sem bil povprečen učenec, kakšnih posebnih težav nisem imel. Če se je stanje poslabšalo, sem takoj poskrbel za izboljšanje. Osnovno šolanje sem končal v Vitanju, potem

pa sem izobraževanje nadaljeval na kovinarski šoli v Štorah in ga tudi uspešno končal. Moj cilj je bil, da šolanje čim prej končam in pridem do svojega zaslužka.

Kakšen poklic ste si želeli pri desetih letih?

Pri teh letih še nisem razmišljal o poklicu, so me pa kasneje pritegnili poklici, kot so: električar, kovinar in avtomehanik. Z rudarskim poklicem sem se seznanil že v družini, saj je bil oče rudar v Premogovniku Zabukovica, trije bratje pa v Premogovniku Velenje.

Kje ste zdaj zaposleni in kaj počnete?

V Premogovniku Velenje sem

zaposlen že od leta 1986 – zdaj kot strojnik na mehaniziranem odkopu. Na različnih odkopih v jami delam že 26 let in kaže, da bom tam do odhoda v pokoj, ki pa ni več tako daleč.

Kako bi predstavili svoje podjetje v nekaj stavkih?

Menim, da je Premogovnik Velenje uspešno podjetje, ki se v svoji zgodovini iz generacije v generacijo izpopolnjuje in posodablja tako v tehnologiji kot znanju, saj je v vrhu med sodobnimi in varnimi premogovniki na svetu. Ne dvomim v njegov nadaljnji uspeh.

Na kaj pomislite, ko se odpravljate na delo?

Prva misel je, da bo delo opravljeno

Vili z ženo Manco ter sinovoma Dejanom in Alenom

varno in zanesljivo, takoj za tem, da se domov vrnemo zdravi in zadovoljni – pa čeprav velikokrat tudi utrujeni.

☛ **Na koga ali kaj se pri svojem delu lahko najbolj zanesete?**

Svoje sodelavce zelo dobro poznam, zato vem, na koga se lahko najbolj zanesem. V skupini se zelo dobro razumemo in smo drug drugemu v pomoč.

☛ **Bili ste izbrani za naj sodelavca v letu 2012 v PV, ste tudi član naj skupine jamskih reševalcev, ki je požrtvovalno in uspešno sodelovala pri gašenju požara v Muzeju premogovništva Slovenije. Kaj vam pomenita ti dve nagradi?**

Na to, da sem bil izbran za naj sodelavca, sem zelo ponosen, predvsem zato, ker so me predlagali sodelavci. Kot dolgoletni član Jamske reševalne čete sem izredno ponosen na uspešno akcijo, ki smo jo izvedli pri gašenju požara v Muzeju Premogovništva Slovenije. Požar smo s skupnimi močmi obvladali in se s tem tudi dobro »kalili«. Prepričan sem, da je tudi nagrada za naj skupino šla v prave roke.

☛ **Kaj najraje počnete v prostem času?**

Kot strasten »hribolazec« izkoristim

vsak prosti trenutek, da se z ženo Manco odpraviva po brezpotjih v gore, kjer sta mir in tišina. Poleg tega še čebelarim, kolesarim, opravljam kmečka dela in tudi drugim priskočim na pomoč, ko je potrebno.

☛ **Kdo ali kaj vam v življenju največ pomeni?**

Na prvem mestu je moja družina, potem pa vsi, ki me potrebujejo in jaz potrebujem njih.

☛ **Kdo je na vaši izbrani fotografiji?**

Na fotografiji so moja žena Manca ter sinova Dejan in Alen.

☛ **Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?**

Živim v prijazni vasici Socka, kjer sem popolnoma zadovoljen, saj imam tu vse, kar potrebujem.

☛ **V kateri kulturni ali športni ustanovi vas lahko največkrat srečamo?**

Največkrat me lahko najdete pri čebelnjaku ali pa srečate na katerih izmed gorskih poti.

☛ **Katere so tri vaše dobre lastnosti?**

Po mnenju drugih so moje dobre lastnosti: dobrodušnost, poštenost in to, da sem strog tako do sebe kot tudi do drugih.

V prostem času Vili čebelari.

☛ **Kaj bi spremenili pri sebi?**

Pri sebi bi spremenil le to, da bi bil zaradi svojega značaja lažje dostopen.

☛ **Kateri moto vas spremlja skozi življenje?**

Spoštuj vsakega in če mu ne moreš storiti nič dobrega, mu tudi slabega ne želi.

Slobodan Mrkonjić

Uroš Riček

s težavami se spoprime takrat, ko nastopijo

Uroš je po duši in izobrazbi gradbinec. Zaposlen je v podjetju RGP kot vodja Proizvodnje suhih in mokrih betonskih mešanic. Je pošten, delaven in potrpežljiv. S sodelavci se zelo dobro razume, kar se odraža pri izjemnih rezultatih, ki jih skupina dosega – predvsem pri projektu TEŠ 6, kjer so za gradnjo hladilnega stolpa in drugih objektov do danes zagotovili 85.000 kubičnih metrov različnih betonskih mešanic. Uroš in njegovi sodelavci so bili izbrani za naj skupino v letu 2011 v podjetju RGP.

☛ Ali hranite kakšen poseben spomin na mlajša leta?

Na leta iz mladosti imam veliko lepih spominov in skoraj vsak je nekaj posebnega. Ko sem imel osem let, sta oče Franc in mama Vera začela graditi hišo. Že ob sami izgradnji hiše sem očetu pomagal pri določenih gradbenih delih. Ker je oče gradbinec, sem ugotovil, da jabolko ne pade daleč od drevesa in da se bo moja življenjska zgodba vrtela v gradbeni stroki. Dogodek, ki mi je najbolj ostal v spominu, je preselitev iz blokovskega naselja na Gorici v večjo družinsko hišo v Staro vas – v mirnejše okolje, kjer sem lahko imel psa, ki je bil in je vedno moj hišni prijatelj.

☛ Kakšen učenec ste bili?

S šolo nisem imel posebnih težav. Vedno sem bil nekje v zlati sredini. Če

bi poslušal in upošteval večna priporočila svojih staršev, bi to bilo veliko boljše in lažje. Toda, ko si mlad in v puberteti, so vsa ta priporočila eno samo »teženje« staršev.

☛ Kakšen poklic ste si želeli pri desetih letih?

Ker je oče gradbinec in me je velikokrat peljal na gradbišče, kjer sem lahko občudoval velike gradbene stroje, in glede na mojo tehnično žilico in željo po delu s stroji, z buldožerji in bagri, sem želel postati strojnik težke gradbene mehanizacije.

☛ Kje ste zaposleni in kaj počnete?

Zaposlen sem v hčerinski družbi Premogovnika Velenje podjetju RGP. Glede na razmere v Sloveniji lahko rečem, da je to najuspešnejše podjetje v slovenskem gradbeništvu. Sem

vodja Proizvodnje suhih in mokrih betonskih mešanic. Vodim eno večjih betonarn v Sloveniji, ki je sposobna zagotavljati vse vrste kompaktiranih betonov za projekt TEŠ 6.

☛ Kako bi predstavili svoje podjetje v nekaj stavkih?

V RGP-ju sem zaposlen od ustanovitve podjetja. To bo letos 10 let. V kolektivu imamo dobre medsebojne odnose. RGP je konkurenčen in odprt za trg in gradbeništvo. Glede na težave, ki so v gradbeništvu, je naše podjetje v zelo dobri kondiciji in se nanje dobro odziva. Vesel in ponosen sem, da lahko delam v takšnem podjetju in prispevam k dodani vrednosti.

☛ Na kaj pomislite, ko se odpravljate na delo?

V službo odhajam z veseljem, vem,

da me vsak dan čakajo nove naloge in obveznosti, ki jih opravljam zavzeto in s srcem.

☛ **Na koga ali kaj se pri svojem delu lahko najbolj zanesete?**

Najbolj se zanesem na svoje sodelavce in na skupino, katere vodja sem. Glede na to, da smo zelo homogena in konstruktivna skupina, ki je v zelo dobrih medsebojnih odnosih, nam opravljanje še tako zahtevnega dela ne predstavlja večjih težav – skupaj stremimo k doseganju zastavljenih ciljev.

☛ **Bili ste nominirani in kasneje tudi izbrani kot vodja naj skupine v letu 2012 v podjetju RGP. Kaj vam pomeni ta nagrada?**

Med svoje uspehe štejem dobro razumevanje z ljudmi; zelo sem vesel, da se jim znam približati. Sem odprt in vedno pripravljen na dialog, zato pričakujem, da so tudi drugi takšni do mene. Nagrada, ki smo jo s sodelavci prejeli, je dokaz, da je s poštenim timskim delom mogoče doseči zastavljene cilje. Želim si, da bi takšen odnos, kot ga imamo zdaj, obdržali, saj smo zelo navezani drug na drugega. Veliko mi pomeni, da se lahko obnašam tako, kot čutim, in ne tako, kot ljudje pričakujejo od mene. V svojem delu sicer uživam, vendar nisem nikoli popolnoma zadovoljen. Prepričan sem, da smo lahko še boljši – to sta tudi moj cilj in zaveza. Srečen sem, če se mi vedno dogaja kaj novega.

☛ **Kaj najraje počnete v prostem času?**

Glede na moje službene in osebne obveznosti imam bolj malo prostega časa. Zelo rad grem na sprehod z ženo in s psom, s prijatelji pa odigramo tudi kakšno igro golfa. Zagotovo mi ni nikoli dolgčas, saj se za preživljanje prostega časa v Šaleški dolini vedno kaj najde.

☛ **Kdo ali kaj vam v življenju največ pomeni?**

V življenju mi največ pomenita moja žena, ki mi vedno stoji ob strani in me podpira, ter moja družina. Zelo veliko mi pomenita tudi plovba z barko in ribolov na morju.

☛ **Kdo je na vaši izbrani fotografiji?**

Kot najljubši sem izbral dve fotografiji. Na prvi fotografiji sta moja žena Sandra in hišni ljubljencek Max. Na drugi fotografiji je moja ljubezen do morja.

☛ **Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?**

Kjer živim, sem zadovoljen in srečen.

Uroševa žena Sandra in hišni ljubljencek Max

Preselil se bom na kakšen otok v Dalmacijo.

Sanje se mi bodo uresničile, če bom doživel zasluženi pokoj. Če bom takrat še zdrav, se bom preselil na kakšen otok v Dalmacijo, kjer bom užival na barki in ob ribolovu.

☛ **V kateri kulturni ali športni ustanovi vas lahko največkrat srečamo?**

Kot navijač in ljubitelj rokmeta se udeležim večine domačih tekem RK Gorenje v Rdeči dvorani. S sodelavci si ogledamo tudi kakšno zanimivo tekmo NK Rudar na domačem stadionu.

☛ **Katere so tri vaše dobre lastnosti?**

Dobre in slabe lastnosti ima vsak. Moje dobre lastnosti so: poštenost, delavnost in potrpežljivost.

☛ **Kaj bi spremenili pri sebi?**

Zagotovo ničesar. Že tako nas časovni stroj vsakodnevno spreminja tako vizualno kot tudi umsko.

☛ **Katero načelo vas spremlja skozi življenje?**

Moje načelo tako v prostem času kot pri delu je: »Ne razmišljam o težavah še preden se zgodijo, ko pridejo, se z njimi spoprimi!«

Slobodan Mrkonjić

Oto Gradišnik – častni skakalec

»Sej nimam velik‘, ‘mam pa vse!«

V idiličnem okolju Paškega Kozjaka ob robu gozda stoji hiša, v katerem najdemo letošnjega častnega skakalca **Ota Gradišnika**, rojenega Velenjčana, ki je svoje otroštvo preživel na Selah. Rodil se je leta 1942 v Šaleku, kjer je zdaj Odrova hiša, šolo pa je obiskoval v Velenju.

»Živel sem v času, ko nam je bilo v zibelko položeno predvsem delo. Že z devetimi, desetimi leti sem pomagal očetu pri gradnji hiše; dokler ni bila zgrajena, sem to počel. Prostega časa skoraj nisem imel, če nisem pomagal očetu, sem pasel ovce in koze. Časa za igro skoraj ni bilo. Večkrat se spominjam tega, kako nam je mama – Oto ima brata in dve sestri – stalno polagala na srce: »Bodi pošten, pa bo vse dobro!« In tega sem se vedno držal.«

Enosmerna vozovnica za Trbovlje

Po nedokončani osnovni šoli sta se konec avgusta leta 1957 s prijateljem

Tonetom Štajnerjem pogovarjala, da gre slednji v rudarsko šolo v Trbovlje – v Velenju takrat rudarske šole še ni bilo – in tako je Oto tudi sam naprosil očeta, da mu je dal denar za vlak. »In sem šel – sam, s spričevalom in samo v tistem, v kar sem bil oblečen. Ostale so spremljali starši, jaz sem šel sam in tam ostal. Oče mi ni dal denarja za povratno vozovnico.« Dejstvo, da je končal le pet let osnovne šole, mu je večkrat hodilo napoti, a je moral v življenju vse nadoknaditi. »Vse letnike v rudarski šoli sem potem končal z odliko. V osnovni šoli pa s profesorji nekako nismo prišli skupaj.«

»Rad sem to, čeprav težko je delo pod zemljo«

Takoj po koncu šole se je že junija 1960 kot kvalificirani rudar zaposlil v jami Hrastnik in tam ostal še 10 let. V jami je delal kot kopač, v prostem času je igral rokomet pri zasavskem Rudarju. Spoznal je prvo ženo Lili, si z njo ustvaril družino, dobil sina Ota. Ko je bil ta star sedem let, so se preselili nazaj v Velenje.

»Moja prva plača je bila 62.000 dinarjev. Oče, ki je imel tri leta do penzije, bil je čevljar, pa je dobival 13.000 dinarjev. Res pa je, da sem delal na najbolj izpostavljenih mestih in opravljal najtežja dela.«

Ko se je vrnil v Velenje, je opravil večerno šolo in odslužil vojsko. V tedanjem Rudniku lignita Velenje se je zaposlil leta 1976 kot varnostni referent za rudarsko delo. To delo je vestno in zavzeto opravljal vse do upokojitve leta 1991.

»Svoj poklic sem rad opravljal, čeprav ni bilo iz moje družine ne prej ne po meni nikogar, ki bi bil rudar. Sin Oto sicer dela »na šahtu«, a je električar. Iz rudarskega življenja sta mi najbolj ostala v spominu že skoraj pregovorna tovarištvo in solidarnost med knapi.«

Jamski reševalec

Oto Gradišnik je bil 20 let rudarski reševalec, kar se mu je že takrat, ko je še delal, in se mu tudi še danes zdi zelo plemenito dejanje. Sodeloval je v veliko resnih akcijah, veliko je bilo nesreč in nezgod s težkimi poškodbami.

»Najbolj se spominjam akcije v jami Preloge v osemdesetih letih prejšnjega stoletja. Na globini 60 metrov je prišlo do eksplozije s 4 ponesrečenimi, bila je zahtevna intervencija, ker smo večinoma reševali iz horizontalnih prostorov, tokrat je šlo za vertikalno reševanje. Tudi ekipa je bila majhna – samo trije smo bili. Še danes me oblije kurja polt, ko se spominjam podrobnosti. Kot reševalec sem bil večkrat tudi v tujini – v Rusiji, na Madžarskem, Češkem, kjer smo lahko videli, kako imajo za varnost poskrbljeno pri njih.«

Z napredkom tehnologije in načinom pridobivanja premoga so se stvari na področju varnosti pri delu hitro razvijale. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi centralne jamske reševalne službe Slovenije.

»Ko smo imeli še »klasiko« ter več kot 20 odkopov, je bilo ogromno nezgod, tudi po 200 težjih na leto, lažjih pa je bilo celo preko 1000. Ko zdaj v Rudarju preberem, da ste imeli lani le 58 nezgod, se tega s takratnim obdobjem sploh primerjati ne da. Prav v tem je viden največji napredek glede varnosti.«

Ob tem svoje razmišljanje dopolni še z zanimivo zgodenco: »In čeprav sta se zasavski in velenjski knap med seboj zelo razlikovala po tem, da se v Zasavju delavci različnega ranga niso smeli mešati med seboj; kopači so tako malicali skupaj, nekvalificirani

Oto z ženo Ireno, s hčerjo Barbaro ter svojim zvestim spremljevalcem psom Ajkom

delavci, ki smo jim pravili »lauferji«, pa posebej. Ko pa je prišlo do nezgod in so pričakovali odškodnine, so bili vsi enotni in so se ščitili med seboj.«

»Zato zapojmo zdaj v en glas ...«

Ljubezen do petja je pri Gradišniku vzbrstela že v otroštvu, temelje zanjo mu je v osnovni šoli položila Boža Kmeclcova, pri kateri je pel v otroškem zboru. Tudi doma so veliko prepevali. Oče je igral harmoniko, mama pa je znala ogromno pesmi, saj je bila stara mama po njeni strani vaški godec. Med šolanjem na rudarski šoli se je bolj zanimal za druge stvari, predvsem za šport in tudi za dekleti je že rad pogledal. Ko je pričel delati v

Hrastniku, ga je pritegnil poslovodja Majdič, da je pričel peti pri zboru.

»Kot osnovnošolcu je oče tudi meni kupil harmoniko, ko pa sem bil poređen, jo je prodal, nekaj sem poskušal tudi s trubo, vendar sem si pri tem ustnice presekal, zato sem odnehal. Ljubezen do petja pa je ostala.«

Rudarski oktet

Ideja za nastanek okteta se je porodila, ko so v Službi za varstvo pri delu praznovali osmi marec. »Sodelavkam smo želeli nekaj zapeti ob tem, ko smo jim dali rožice in jim voščili. Z **Ludvikom Glavnikom** sva se pogovarjala, kaj če bi ustanovili pevsko skupino. Potem se nekaj mesecev ni zgodilo nič, septembra pa smo se že

Otova hiša je prava zakladnica orodja in opreme, ki jih je naredil sam.

dobili na prvi vaji.« Na njej so poleg Ota Gradišnika sodelovali še **Franc Bahčič, Jože Ovnik, Ferdo Chromy, Franc Martinšek, Jože Oberč, Tone Šporin, Tone Gorogranc** in pevo-vodja **Ludvik Glavnik**. Z oktetovci je bil šest let, nato ga je nasledil **Ciril Vrtačnik**, ki je to funkcijo opravljal 14 let – ves ta čas je govoril, da je pri oktetu le začasno, dokler ne dobijo drugega, za njim je prišla **Danica Pirečnik**, ki oktet vodi še danes. Otu Gradišniku, ki je bil pobudnik, ustanovni član, dolgoletni pevec in skoraj 3 desetletja tudi organizacijski vodja Rudarskega okteta Velenje, je zborovska pesem postala sestavni del njegovega življenja, bila je njegova zvesta spremljevalka, razdajal se ji je z dušo in s srcem. S tem je uresničil svojo željo po ohranitvi lepe slovenske in rudarske pesmi ter je svetel zgled vsem mladim pevcem in ljubiteljem tovrstne kulture. Z vodenjem okteta je ponesel ime Premogovnika Velenje in rudarskega poklica po Sloveniji in tudi širše. Ob 25-letnici njihovega delovanja je za zasluge za nenehni napredek in izboljševanje kakovosti petja prejel plaketo Mestne občine Velenje.

»V 30 letih se je nabralo toliko lepih spominov in dogodkov, da je težko izpostaviti samo enega. Ker sem skrbel za organizacijo, resnost na vajah, tudi za nove pevce, je bilo včasih tudi nekaj slabe volje, a drugače ni šlo. Bilo je veliko nastopov in tudi menjav pevcev. V vseh teh letih se je le enkrat zgodilo, da nismo nastopili, čeprav smo obljubili,« Oto s tem nazorno pokaže, kako resno je zagrabil delo organizacijskega vodje. Tradicionalni so bili tudi njihovi koncerti po zadnji reševalni vaji. Ko so septembra 1979 pričeli s pevskimi vajami, so nekaj mesecev delali inognito, nihče ni vedel, kaj naklepajo. Presenečenje je bilo zaradi tega še toliko večje, ko so v Delavskem klubu s svojim nastopom na zadnji reševalni vaji vse presenetili. »Naštudirane smo imeli le tri pesmi, kar me je precej morilo, saj sem se bal, da bi sodelavci želeli slišati še katero.« Že poleti 1980 je rudarski oktet nastopil na srečanju oktetov v Šentjerneju na Dolenjskem. »Leto dni kasneje pa sem že organiziral srečanje oktetov v Velenju – povabili smo Ljutomerčane, Domžalčane, Šoštanj-

ski oktet. Prvih nekaj let so bili vsa organizacija, tudi vse finance, naša skrb. Ta srečanja so potem postala tradicionalna in so se nadaljevala naslednjih 20 let.«

V tistem času oktet še ni nastopal na praznovanju ob tretjem juliju. Oto je seveda hodil v parado in že kmalu ugotovil, da rudarskemu prazniku brez rudarskega okteta nekaj manjka. Od **Jožeta Škrinjarja** iz Trbovelj, ki je bil glasbeni profesor, je prejel note za Stan rudarski. Oktetovci so himno rudarjev naštudirali, s takratnim direktorjem **dr. Francem Žerdinom** se je dogovoril in naslednje leto so že nastopili na Skoku čez kožo. Veliko zanimivih spominov in zgodb je povezanih s petjem pri oktetu. »Le malokdo se najbrž lahko pohvali, da je imel svojo letno skupščino v samostanu Pleterje in da je prepeval v njihovi kleti,« iskrivo pove Gradišnik. »In takih dogodkov je še mnogo, zato želim oktetu tudi v bodoče še mnogo uspešnih in zadovoljnih let.« Gradišnik še vedno zelo rad prepeva, najraje zapoje koroške pesmi. »Te sem rad poslušal že, kadar jih je prepeval Slovenski oktet. Če je nastopal kje blizu, ga nisem nikoli zamudil.

Najljubša mi je slovenska narodna »Ti puobeč ja k ne lumpej«, ki je večini bolj poznana kot »Jaz in moj glažek«. V zadnjih letih nastopanja z oktetom je pogrešal predvsem to, da niso peli več koroških pesmi. »Tudi Slovenski oktet je, kadar je nastopal za Tita ali visoke tuje goste, pel predvsem koroške pesmi – in to kot reprezentativni slovenski oktet.«

Častni skakalec

Gradišnikova načela, vrednote, predanost do vsakega dela, ki se ga loti, ustvarjalnost ter dejstvo, da z vsakim dejanjem kaže, da je bil in bo vedno ponosen, da je rudar, so bili velik doprinos tako v podjetju kot tudi v širši skupnosti in so nedvomno pravi razlog, da si je Oto Gradišnik zaslužil mesto častnega skakalca na 52. Skoku čez kožo.

»Imenovanje za častnega skakalca, ko sem ob svoji 70-letnici simbolično skočil v rudarski stan, je zame izjemno priznanje, ki se človeku lahko zgodi le enkrat v življenju, večini pa še to ne. Ker sem sam rudar, je imenovanje zame še posebna čast. Veliko mi je pomenilo tudi, da mi je ogromno ljudi po samem skoku čestitalo, med njimi veliko mojih prijateljev, kameradov.« To je bil za Oto pravzaprav prvi skok čez kožo, saj ko je sam pričeval z rudarskim poklicem, te navade v Sloveniji še ni bilo.

Ljubezen do lesa

Oto je že več kot 20 let v zaslužnem pokoju, a dela mu tudi zdaj ne zmanjka. Ko je še pel, mu je ogromno časa vzelo petje pri oktetu in sama organizacija, zdaj si življenje zapolnjuje z lesom, z izdelki in s skulpturami iz lesa. Njegova hiša je prava zakladnica orodja in opreme, ki jih je naredil sam: njegovi so stoli, na katerih sva s fotografom Hansom sedela, miza, na kateri sta nama njegova žena Irena in hči Barbara postregli z okusno malico, ki jo je pripravil sam, saj tudi zelo rad in dobro kuha, številni lesorezi, stojala za rože, umetelno izdelane skrinje, posode, napisi na lesenih tablah z verzi iz pesmi ali ljudskimi reki, ki človeka spremljajo na vsakem koraku – preprosto ne moreš mimo, da se ne bi ob njih ustavil, jih prebral in se nad zapisanim zamislil ...

»Sej nimam velik', 'mam pa vse,« je napis, ki mi je najbolj padel v oči.

"Brinov gaj" je poimenoval svoje domovanje.

Oto na Ostrici s svojim starim "kameradom" Matjažem

Človek je lahko srečen že, ker je obdan z naravo, z ljudmi, ki jih ima rad, in z delom, ki ga veseli. Oto ima prav – v življenju res ne potrebuješ ničesar drugega.

»Vsi predmeti izžarevajo ljubezniv dotik njegovih rok,« je v popotnici njegovi zbirki napisala **Metka Mahne**. Vsak, ki obišče Otov dom, lahko temu le pritrdi.

»Rad delam,« vzneseno pove in hitro doda, »vendar ne po naročilu, svoje izdelke »šenkam« ljudem, ki mi veliko pomenijo. Počnem vse tisto, kar sem si vedno želel, in zdaj imam za to tudi čas.«

Njegova ustvarjalna žilica ni ravnodušna niti do besednega izražanja in tako je ob svoji 70-letnici letos izdal **zbirko pesmi Jamšek 33**. Knjižica, v kateri so zbrane rudarske pesmi, ljubiteljske, pesmi, povezane s planinami in razdrom z oktetom, je nastajala približno 10 let.

»Čaka me še knjiga, v kateri želim predstaviti 30 let delovanja Rudarskega okteta. Imam ogromno gradiva, dokumentov, za cel kovček jih je. Stvari že pripravljam, vendar morajo še nekaj časa zoreti, tako da bo najbrž preteklo še leto, dve, preden bo uzrla luč sveta,« mu nemirni duh ne da miru.

Ko naju s Hansom ob odhodu pospremi, se nam pridruži 12-letni **nemški ovčar Ajk**, velika Otova ljubezen. »Že 35 let imam pri hiši nemške ovčarje, ta je že tretji. Ko sem dopoldne sam, mi dela družbo in mi je v veliko veselje. Skupaj hodiva v naravo: rečem mu le: »Grev na Ostrico!«, takoj dvigne ušesa in je že pokonci.«

In ne morem mimo tega, da me ne bi ponovno prešinilo: Sej nimam velik', 'mam pa vse!

Oto, srečno!

Tadeja Mravljak Jegrišnik
foto: Hans

Lastniško ali najemniško stanovanje?

V času akcije prodaje najemniških stanovanj podjetja PV INVEST napišimo nekaj o razlikah med lastniškim in najemniškim statusom pri urejanju stanovanjskega vprašanja.

Razlogov, zakaj izbrati lastniško ali najemniško stanovanje, je več. Študentje in delavci na začasnem delu v določenem lokalnem okolju potrebujejo stanovanje le za določeno študijsko ali delovno obdobje, zato največkrat povprašujejo po najemnih stanovanjih. Obstajajo tudi gospodinjstva in posamezniki, ki si lastniškega stanovanja z omejenimi prihodki enostavno ne morejo privoščiti. Za lastniško stanovanje se odločimo takrat, ko imamo v bližini zagotovljeno službo, izobraževalne in zdravstvene ustanove, ko vidimo zase in za svojo družino perspektivno prihodnost oz. ne načrtujemo selitve v drugo okolje. Velikokrat stanovanje kupimo za naše otroke, da jim s tem omogočimo lažjo finančno prihodnost.

Prednosti lastnika stanovanja

so njegova varnost, stabilnost in samostojnost, večja varnost na stara leta, z lastništvom ima višji status v družbi, možnost pritikline (npr. vrt), stanovanje mu predstavlja akumulacijo premoženja in naložbo, ki jo lahko zapusti dedičem, lastništvo nad nepremičnino pa omogoča tudi boljši dostop do posojil.

Tudi **najemnik ima nekatere ugodnosti**. Kot najemnik lahko bolje izkoristi poklicne priložnosti, saj se lažje seli na druge lokacije, zaradi česar lahko lažje menja delovno mesto. Ob (nenačrtovanem) povečanju ali zmanjšanju družine nima premajhnega ali prevelikega stanovanje, saj se lahko hitro preseli.

Lastniki stanovanj imajo večji nadzor nad stanovanjem, lahko ga prilagodijo svojim potrebam in okusu, bivajo v kakovostnejših stanovanjih, njihovi stanovanjski izdatki pa so padajoči. Ko lastniki nepremičnin povečujejo premoženje, imajo boljši dostop do dolžniških finančnih trgov (obve-

znice, delnice idr.). Starostniki naj bi pretežni del nepremičnine odplačali, kar jim omogoča ugoden likvidnostni položaj, kljub znižanju tekočih dohodkov zaradi upokojitve. Ob nakupu stanovanja občutimo tudi večje življenjsko zadovoljstvo ob dosežku, ko posameznik uresniči željo po lastništvu. Nekateri lastniki najdejo zadovoljstvo, če lahko sami vzdržujejo, izboljšujejo in nadzirajo stanovanje. Na podlagi različnih raziskav naj bi bili lastniki stanovanj bolj

zadovoljni kot najemniki in naj bi bili tudi v boljši zdravstveni kondiciji. Aktualni razvoj dogodkov kaže, da se zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje ni potrebno bati za prihodnost. Premog tudi v svetovnem merilu ostaja eden strateških energentov, z izgradnjo bloka TEŠ 6 pa je prihodnost energetiki v Šaleški dolini zagotovljena vsaj do leta 2054, kar je celotna delovna doba zaposlenega. Odločitev torej ne bi smela biti težka.

Kristijan Kolenc

POSEBNA AKCIJA ODKUPA NAJEMNIŠKIH STANOVANJ V LASTI PV INVEST

PV INVEST, d. o. o., obvešča vse najemnike stanovanj, da posebna akcija odkupa stanovanj, ki so v lasti podjetja, traja **samo do konca novembra 2012**.

Cene stanovanj so za najemnike naših stanovanj posebej oblikovane in nižje kot cene na trgu. Če se odločite za odkup stanovanja **do novembra 2012**, vam v **posebni akciji** priznamo **8-odstotni popust**.

Če se zanimate za odkup, svojo željo sporočite na sedež podjetja PV INVEST, kjer boste dobili vse potrebne informacije.

Kontaktna oseba:

Kristijan Kolenc, tel: 03/8996-183

PV INVEST, d. o. o., Koroška cesta 62b, 3320 Velenje

RGP uspešen na zunanji presoji

V hčerinski družbi Premogovnika Velenje RGP je 28. junija potekala zunanja presoja sistemov vodenja. Presojevalci Slovenskega inštituta za kakovost in meroslovje SIQ so izvedli redno zunanjo presojo integriranega sistema po zahtevah standarda za ravnanje z okoljem ISO 14001:2004 in obnovitveni presoji po zahtevah standarda za vodenje kakovosti ISO 9001:2008 ter po zahtevah standarda za varnost in zdravje pri delu BS OHSAS 18001:2007.

Presoja je potekala po skrbno načrtovanem programu in je zajela vse glavne proizvodne in storitvene dejavnosti.

Presojevalci so ugotovili, da je integrirani sistem uspešno vključen v celotno organiziranost družbe, ta pa se zaveda zavezanosti k stalnemu izboljševanju učinkovitosti svojega dela in delovanju v smeri doseganja višje stopnje kakovosti izdelkov in storitev. Vse to potrjuje stanje na proizvodnih in storitvenih lokacijah (kamnolom, betonarna, izvozni jašek NOP II).

Tadeja Mravljak Jegrišnik

Mag. Marjan Hudej, direktor družbe RGP: »Zelo smo veseli, da smo tudi tokrat uspešno prestali zunanjo presojo standardov ISO. Letos so našo družbo pregledali najbolj podrobno, saj je sodelovalo 5 presojevalcev SIQ, dva super nadzornika pa sta ocenjevala delo SIQ.

Zaradi vse večjega obsega del in širitve naše družbe je še toliko bolj pomembno, da se sistem kakovosti dobro uveljavlja v vseh tehnoloških procesih in da se zaposleni zavedajo, da le takšna pot vodi k nenehnemu izboljševanju.«

Fontana AquaVallis je bila po taborniško zaščitena z lubjem.

Fontana AquaVallis v Ribnem

Verjetno že vsi veste, da dve tretjini površine Zemlje prekriva voda; vendar, ali veste, da je le 0,08 odstotka vode dostopne ljudem za pitje in vsakdanjo uporabo?

Poraba vode iz leta v leto narašča. Če je v sedemdesetih letih človek v povprečju porabil 135 litrov vode na leto, je poraba v današnjem času že krepko presegla 350 litrov in od tega 800 milijonov ljudi še vedno uporablja oporečno vodo.

Pitno vodo je bilo treba zagotoviti tudi velenjskim tabornikom, ki vsako leto taborijo v Ribnem pri Bledu. V taboru se za potrebe sanitarij in kuhinje oskrbujejo z vodo, ki izvira iz razpoklin alpskega vodonosnika.

Ker gre za površinsko vodo, se ta v večini kali, v njej pa lahko vedno najdemo mikroorganizme (tudi fekalne), zato bi jo morali pred morebitnim zaužitjem dezinficirati ali vsaj dobro prekuhati.

Taborniki so torej do nedavnega v taboru pili prekuhano vodo v obliki čajev ali vodo iz plastenk. Z montažo fontane AquaVallis smo jim omogočili varno in enostavno pitje čiste izvirske vode. Z zmanjšanjem porabe plastenk so v taboru bistveno zmanjšali tudi skupno količino odpadkov, s čimer so prispevali k manjšemu onesnaženju lokalnega okolja.

mag. Aleš Dremel

AquaVallis na 4. Triatlonu Velenje

V peklenko vročih dneh je treba telesu zagotoviti zadostno količino vode, še posebej to velja za ljudi, ki premikajo meje normalnosti. To so ljudje, ki jim tek, kolesarjenje ali plavanje niso dovolj, zato vse te discipline združijo v celoto – temu športu pravimo triatlon.

Kot izziv in za promocijo blagovne znamke AquaVallis smo tudi letos sodelovali s Triatlon klubom Velenje. Dogodek je bil izveden v dveh dneh. Sobota, 7. julij, je bila namenjena rekreativcem, ki so se preizkusili na Gorskem triatlonu Golte, TEŠ 525 sprint in na Nočnem teku Galatica. Nedelja, 8. julij, je bila namenjena za izvedbo državnega prvenstva na olimpijski razdalji v triatlonu, ki je od tekmovalcev zahteval 1.500 metrov plavanja, 40 kilometrov kolesarjenja in 10 kilometrov teka v vseh kategorijah. Na prireditvi smo s filtracijskimi sistemi AquaVallis tekmovalcem in vsem mimoidočim zagotavljali oziroma delili pitno vodo na dveh lokacijah. Na prvi lokaciji smo delili pitno vodo iz naših pitnikov z vgrajenimi filtracijskimi sistemi, na drugi lokaciji pa smo s pomočjo mobilne filtracijske naprave (NME) omogočali pitno vodo iz Velenjskega jezera.

Predstavljali smo blagovno znamko AquaVallis in pospeševali prodajo športne plastenke AquaVallis, ki omogoča pitje čiste in neoporečne vode kjerkoli na poti.

Urška Dokl

Požirek Velenjskega jezera za tuje študente

V ponedeljek, 2. julija, smo v sodelovanju s podjetjem ERICo kot udeležencem Poletne šole, ki jo je organizirala Mednarodna fakulteta za družbene in poslovne študije v Celju, predstavili prodajni program skupine AquaVallis in razvojne usmeritve. Dvotedenskega programa šole so se udeležili študentke in študentje iz cele Evrope (Velika Britanija, Francija, Madžarska, Rusija, Bosna in Hercegovina, Slovaška in druge države). V Šaleški dolini so spoznali uspešno ekološko sanacijo energetskega območja, obiskali ERICo, HTZ, ESOTECH in Termoelektrarno Šoštanj.

Namen mednarodne poletne šole je bil na praktični način spodbuditi udeležence h kreativnemu razmišljanju in k inovacijam. Ob spoznavanju okoljske problematike so največ pozornosti namenili podjetniškemu izzivu, ki se pojavljajo ob reševanju okoljskih problemov. V delavnicah so študentje spoznavali tudi problematiko oskrbe s pitno vodo, obdelavo odpadnih voda in obnovljivih virov energije. Predstavljen jim je bil potencial poslovno-inovacijskih pristopov na tem področju.

Ob Velenjskem jezeru smo predstavili neodvisno mobilno filtracijsko enoto (NME) in športno plastenko AquaVallis™. S pomočjo sončne energije, potopne črpalke in vgrajenega filtracijskega sistema AquaVallis™ so udeleženci lahko popili kozarec vode iz Velenjskega jezera. V neznojni vročini je kozarec domače vode zelo prijal.

Matjaž Ravnjak

Raj za adrenalinske navdušence na Golteh

Na visoki gorski planoti, od koder se odpirajo brezmejni razgledi na Kamniško–Savinjske Alpe, doživetja nimajo meja. V osrčju gora je vsak dan, ne glede na letni čas, lahko prav takšen, kakršnega si želite. Zimsko–letni turistični center Golte je znal združiti naravne danosti s sodobno in živahno turistično ponudbo, saj so počitnice ali enodnevna potepanja po čudoviti kraški planoti doživetje, ki si ga boste zaželeli znova in znova.

Ste mladi po srcu, adrenalinskih misli in menite, da je vsaj nekaj cirkuškega akrobata v vas? Priporočamo, da izkoristite preostanek poletja in uživate v neokrnjeni naravi, v hotelu, ki leži v srcu krajinskega parka. Golte ponujajo novo atraktivno novost, ki zagotavlja adrenalinski užitek. »Zip-line« je adrenalinsko spuščanje po jekleni vrvi med dvema točkama in vas popelje s 1455 metrov na 1430 metrov nadmorske višine, po liniji s hitrostjo 30 kilometrov na uro. Na najvišji točki se znajdete dobrih 15 metrov nad tlemi. Zip-line je primeren za ljudi s težo med 50 in 120 kilogrami in obratuje vsak dan med 11. in 16. uro.

Avantura se začne z rahlim vzponom na Medvednjak na startno »zip-line« točko ob spremstvu vodnika **Maksa Petriča**, ki vam na vašo željo prijazno pojasni delovanje, v kolikor je to vaš prvi spust. S posebnim pasom vas pripne na jekleno vrv in poda čelado. Tako opasani, s čelado in z velikim pričakovanjem, se postavite na startno

linijo, pripravljeni na vzlet ali polet. Sledi 200 metrov čistega užitka s čudovitim panoramskim pogledom na Savinjsko in Šaleško dolino, ampak le, če se obrnete v pravo smer. Jeklena vrv je namreč še vedno okrogla in varovalni klin te včasih obrne v levo, včasih v desno. Če se na startni liniji prepustite naravnemu zaletu, boste le vzleteli. In mogoče boste med počasnim pristankom opazili celo kakšnega gobana pod Smrekovcem. Če pa boste naravnemu zaletu dodali še nekaj svojega pogona, bo polet ravno pravi, da si boste na cilju zaželeli še »zip-line« tudi do Žekovca. Ampak počasi. Če se bo to nekoč res zgodilo, verjemite, da bomo prvi, ki vas bomo o tem obvestili. Za mehak pristanek s strokovnim prijemom poskrbita **Peter Skornšek in Mark Molnar**. Vsekakor sta zelo dobrodošla pomoč, saj so na cilju okoli vas same smreke. Za »zip-line« potrebujete torej le dobro voljo in **športno oz. pohodno obutev ter primerno obleko**. Priporočljiva je tudi

spremljevalna oseba s fotoaparatom, ki vas dosežek dokumentira.

Za varnost je primerno poskrbljeno, saj imajo vsi sestavni materiali CE-certifikate. Jeklenica je iz priznanega podjetja Teufelberger. »Zip-line« je preizkusilo že preko 1000 pohodnikov in obiskovalcev. Med hotelskimi gosti je zanimanje že sedaj veliko, prav lepo pa vabijo tudi vse ostale adrenalinske navdušence. Pravijo, da bo »zip-line« deloval tudi pozimi (mehak pristanek bo torej zagotovljen).

Na recepciji hotela Golte si lahko izposodite tudi trak za hojo v višini, t. i. slackline. Gre za trak v dolžini 20 metrov, ki se zaveže okoli dveh dreves in omogoča hojo v višini. Pri hoji in lovljenju ravnotežja delujejo vse mišične skupine.

Hrup, smeti in onesnažen zrak pustite za seboj in si privoščite nepozaben adrenalinski dan, vikend ali teden na svežem gorskem zraku na Golteh – CARPE DIEM.

mag. Saša Jelen

Po poti kakovosti stopamo skupaj

PV Center starejših Zimzelen je lani vstopil v projekt kakovosti E-Qalin in po začetnih mesecih predvsem izobraževanj procesnih vodij so konec leta začele intenzivno delati samoocenjevalne skupine, ki jih sestavljajo zaposleni.

V delavnicah smo v različnih nalogah in vlogah spoznavali pomen timskega dela.

Tri skupine so pregledale 21 delovnih procesov in predlagale spremembe, izboljšave. Nekajmesečno delo so v juniju končale, njihove predloge za izboljšanje procesov pa je nato pregledala osrednja skupina, v kateri sodelujeta tudi predstavnik stanovalcev in svojcev, ter določila ukrepe, ki bodo izvedeni še letos.

Poleg tega so se v sklopu projekta od marca do junija odvile tri dvodnevne izobraževalne delavnice z naslovom **Naravnost na stanovalce in procese**, v katere je bilo vključenih 20 zaposlenih. Cilj delavnic je bil predstaviti kulturo usmerjenosti doma za starejše na uporabnike in osnovna spoznanja o procesih, ki so pri tem bistvenega pomena. Delavnice so udeležencem omogočile boljše

razumeti logiko in vsebino upravljanja kakovosti po E-Qalinu. Udeleženci smo večino »snovi« spoznali skozi svojo osebno predstavitev odnosa do dela, do sodelavcev, stanovalcev in drugih ljudi, s katerimi pri delu prihajamo stik, do načina obravnave napak in konfliktnih situacij ter v številnih igrah vlog. Pri tem smo spoznali, da je vsak dogodek mogoče zaznati na različne načine, na kar vplivajo različne osebnostne lastnosti posameznika ter stanja in situacije, v katerih se nahaja. Na odzive posameznika in razumevanje drugih ljudi vplivajo vrednote, stališča, predsodki, čustva in informacije. Velikokrat vpliva tudi prepričanje, da imamo mi bolj prav kot drugi. Spoznali smo tudi, da lah-

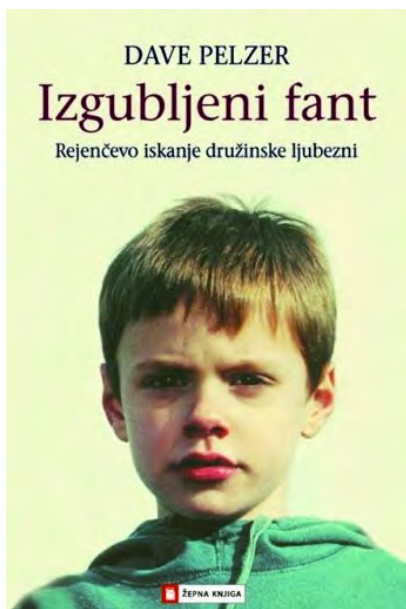
ko ustanovo uspešno in kakovostno upravljamo le s timskim delom, pri katerem vsak član tima dobro opravi svoje delo in se hkrati zaveda pomena in vloge dela sodelavca, sodelavcev. Kot vodja kakovosti lahko zapišem, da sem skozi sodelovanje sodelavk in sodelavcev v delavnicah ter njihova mnenja, predloge, ideje spoznala, kako odličen delovni kolektiv smo in kako smo še pripravljeni biti boljši, še rasti.

Ker smo še mlada organizacija – jeseni bomo stari »še« tri leta – se naša organizacijska kultura še oblikuje, hkrati pa je dobro, da smo z vstopom v projekt E-Qalin načrtno in sistematično pristopili k oblikovanju te kulture na začetku življenjske poti PV Zimzelena.

Diana Janežič

Branje je zakon

Ali je v poletnih mesecih sploh še kaj lepšega od poležavanja v zavetju sence, z osvežilno pijačo in dobro knjigo v rokah? Počitniški dnevi so kot nalašč za to, da damo domišljiji prosto pot. Naj vas zgodbe predlaganih knjig popeljejo v svet napetega, vznemirjajočega in pretresljivega, kjer je mogoče skoraj vse.

Trilogija – Otrok brez imena, Izgubljeni fant, Mož po imenu Dave/Dave Pelzer

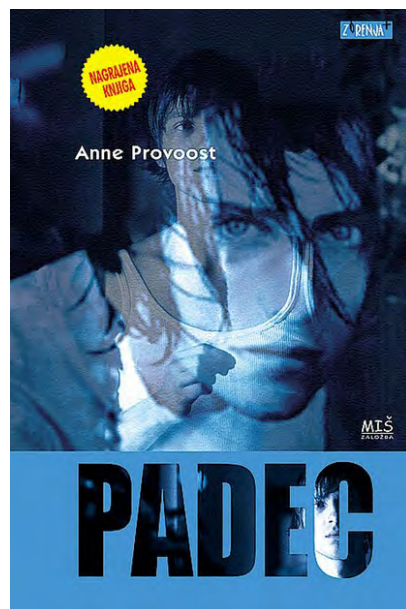
Prva knjiga trilogije je nepozabno poročilo o enem izmed najhujših primerov zlorabe otrok v vsej zgodovini Kalifornije. Je zgodba o Davu Pelzerju, ki ga je njegova čustveno neuravnovešena ter z alkoholom zasvojena mati vseskozi brutalno pretepala ter stradala. Z njim se je vseskozi igrala nepredvidljive zločinske igrice, ki bi Dava kmalu stale življenje. Ničesar ni imel in nikogar, h komur bi se obrnil, pri življenju so ga ohranjale le še njegove sanje – sanje o nekom, ki bi skrbel zanj, ga ljubil ter ga imel za sina. Ko se mu uspe rešiti pred materjo, se njegova resnična bolečina šele začneja – kot rejniški otrok nima kraja, ki bi mu rekel dom. Jok, smeh, obup in upanje – vse to ustvarja pot izgubljenega fanta. Pretresljivi sklepni del trilogije je pripoved o možu, ki je svojo sramoto spremenil v ponos, možu, ki je zrasel iz izgubljenega fanta in končno postal svoboden, saj se je naučil zaupati, ljubiti in živeti.

Pretresljiva zgodba o zlorabi otrok vas ne bo pustila ravnodušne, hkrati pa se boste zavedli dejstva, da smo vsi sposobni spremeniti svoje življenje.

Divjakinje/Shirley Conran

Na tropskem otoku se po nasilni smrti svojih mož skupina petih, sila razvajenih, bogatih in vsega lepega navajenih žensk znajde v nevarnem, komarjev, krokodilov, kač, strupenih rastlin, požrešnik školjk in morskih psov polnem pragozdu. Začenja se borba za golo preživetje, saj se morajo nenehno skrivati pred uporniki generala Rakija, ki je sprožil državni udar in se oklical za predsednika. Patty, Silvana, Carey, Suzy in Annie, ki jim pomaga le prijazni Jonathan, katerega so pred očmi prav tako ubili ženo, morajo pozabiti na polne hladilnike, ličenje, frizerja, nove obleke, parfume in na vse druge dobrine, katerih so bile vajene kot žene vplivnih mož, ter se spremeniti v divjakinje. Čaka vas izjemno napeta, na trenutke tudi erotična zgodba.

Padeč/Anne Provoost

Štirinajstletni Lucas z mamo preživlja vroče poletje v hiši pokojnega dedka, kjer začne odkrivati črno preteklost družine. Ko se med meščani razpletejo govorice o preteklih dogodkih, Lucas začne sestavljati pravo podobo svojega tako ljubljenega dedka. Začne iskati odgovore na vprašanje, zakaj dedka v njegovem mestu niso marali, vznemirja ga tudi dejstvo, da je v tem okolišu vse več kriminala. Z njim poiščeta stik možka, ki ga začneta napeljevati k rasni nestrpnosti. Lucas si želi dneve prebiti s prijateljico iz otroštva, skrivnostno žalostno plesalko, ki mu začne razkrivati tančice družinske skrivnosti. Ko je ogroženo njeno življenje, stori nepopravljivo napako.

Vznemirjajoče delo o neizprosni vplivu preteklosti, moči rasne nestrpnosti in zahtevnih moralnih odločitvah, ki zapletajo življenje negotovega, zaljubljenega najstnika. Veliko užitkov ob branju vam želimo!

Metka Marić

Kotiček za jezik

Pisanje je samotno delo. Sediš in pišeš. Pred desetletjema ali tremi še s pisalom na papir ali pisalnim strojem – kje je že to – zdaj na računalniški tipkovnici.

Slovnična in pravopisna pravila pomagajo, da je tekst razumljiv, a vsega ne morejo narediti. Če misli v glavi niso prave, zbrane in jasne, tudi v tekstu ne bodo. Tako pač je. Vsebinsko, jezikovno, pravopisno pravilni dopis, tekst, poročilo, predstavitev bodo povečali ugled podjetja in posameznika.

»Branje človeka izpopolnjuje, razpravljanje ga pripravi, pisanje mu da natančnost.«
(Francis Bacon)

Poglejmo, kako je z uporabo velike in male začetnice.

Začnimo z imeni. Imena so lastna in občna. Lastna pojmujejo posamezna bitja, zemljepisne in stvarne danosti (Nina, Gorjanci, Iliada), občna pa vrste bitij ter zemljepisnih, stvarnih in pojmovnih danosti (človek, gora, knjiga, smisel). Lastna imena pišemo z veliko začetnico, občna pa z malo.

Lastna imena delimo na:

- * osebna imena: Nataša, Svetokriški,
- * zemljepisna imena: Ratitovec, Krka, Prečna,
- * stvarna lastna imena: (knjiga) Zlata zrna, (terapevtska skupina) Sreča, (kip) Svoboda.

Z veliko začetnico pišemo tudi imena: pripadnikov narodov, držav (Slovenec, Jud, Musliman, Italijan), prebivalcev naselij, pokrajin in celin (Ptujčan, Štajerec, Južnoafričan, Slovenec).

Rojstno ime se piše pred priimkom (družinskim imenom). Izjemoma pišemo priimke pred imenom v abecednih seznamih, obe besedi pa lahko v tem primeru ločimo z vejico: Petelinšek, Jaka.

Kako pišemo imena za druge Slovence, zunaj naših meja?

Slovenci iz Beneške Slovenije so Beneški Slovenci, na Koroškem živijo koroški Slovenci (ne obstaja namreč upravna enota z imenom Koroška Slovenija), v zamejstvu živijo zamejski Slovenci, v Ameriki pa ameriški Slovenci.

Ali pišemo neslovenski, neceljski, neevropejski, z malo začetnico?

Kadar dobi ime za prebivalca predpono NE-, se velika začetnica prenese nanjo. Torej: Slovenci in Neslovenski, Celjani in Neceljani, Evropejci in Neevropejci.

Kako pa pišemo besedo bog?

Bog pišemo z veliko začetnico, če je to ime veroslovnega bitja, z malo pa, če z njim poimenujemo vrsto božanstva. Torej: In Bog je dejal Mojzesu ... O bog, zakaj niso stvari bolj preproste?!

Dragica Marinšek

viri: Cikcak po pravopisu, Danica Cedilnik; Jezik naš vsakdanji, Janez Sršenk

Neustrezne besede in besedne zveze, ki jih nadomestimo s primernimi, pravilnimi

slabše	boljše
situacija (gospodarska, energetska, politična)	položaj, razmere, stanje
slučaj	naključje, naključnost, primer
slučajen	položaj, razmere, stanje
slučajen	naključen
trend	gibanje, usmeritev, razvoj, težnja
trošiti	porabljati, uporabljati, zapravljati
ukinitev	odprava, razveljavitev, preklic, opustitev
na zalogi imeti	v zalogi imeti
ozreti se in vrniti se nazaj	ozreti se, vrniti se
vzdušje	razpoloženje, ozračje
zaenkrat	za zdaj, zdaj

Temperament

Morda se spomnite pripovedke, ki opisuje, kako so štirje planinci različnih temperamentov šli v hribe. Čez noč jim je velika skala zaprla pot. Kolerika je to spravilo v bes, grdo je preklinjal še nekaj časa potem, ko je skala obšel. Flegmatik je ostal ravnodušen, ocenil je, kako bi oviro najlažje obšel in je vedro nadaljeval svojo pot. Sangviniku je bila skala novo, zanimivo doživetje, še povzpел se je nanjo in navdušeno opazoval gorsko panoramo. Melanholik pa se je potem, ko je pred seboj zagledal skalo, žalosten usedel kraj poti in vzdihoval, zakaj je ravno on tisti nesrečnež, ki na svoji življenjski poti srečuje same ovire. Večji del odgovora na vprašanje, zakaj lahko ista situacija nekoga ujezi, drugega razžalosti, tretjega pa pusti ravnodušnega, najdemo v razumevanju temperamentov.

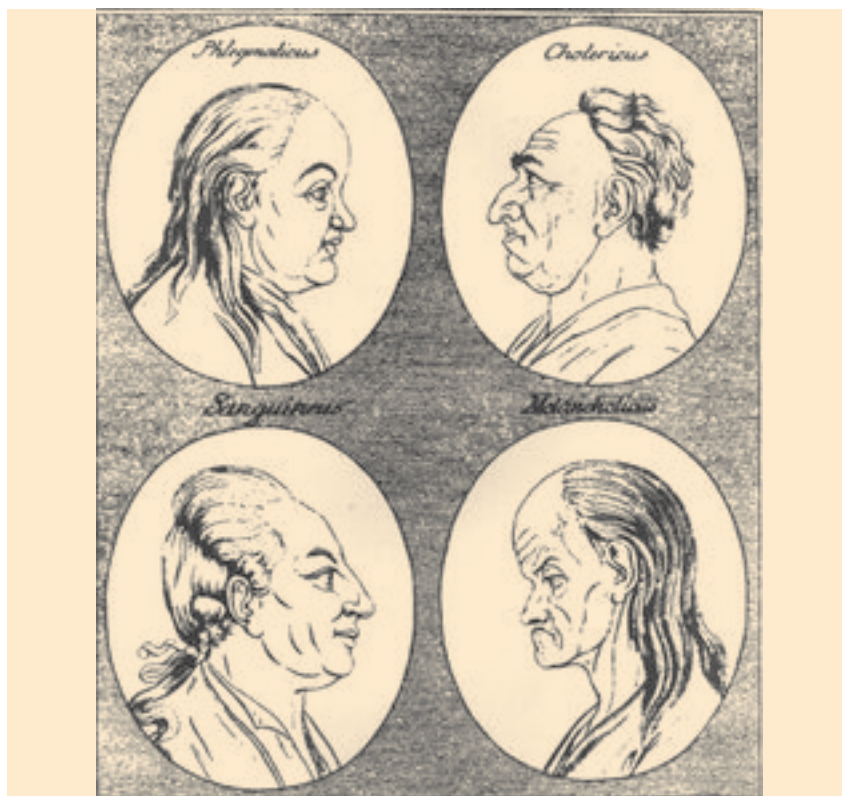
Temperament (iz lat. *temperamentum* = mešanica)

Razlago temperamentov je podal že starogrški zdravnik Hipokrat. Predpostavil je, da je vse dogajanje v svetu odvisno od štirih glavnih prvin (ogelj, zrak, voda, zemlja). Tem naj bi pri človeku ustrezali štirje telesni sokovi – žolč, kri, sluz in »črni žolč«, ki so pomešani med seboj. Prevladovanje ene izmed teh snovi povzroča določeno obnašanje, kar naj bi bil izvor štirih tipov temperamenta: prevladovanje žolča povzroča kolerično obnašanje, prevladovanje krvi sangvinično, prevladovanje sluzi flegmatično in prevladovanje črnega žolča melanholično.

Zanimivo je, da so se izrazi kolerik, sangvinik, flegmatik in melanholik ohranili do danes. Čeprav človekovo vedenje in doživljanje razlagamo drugače kot Hipokrat v petem stoletju pr. n. št., je uporaba izrazov kot »on je tipični kolerik« ali »ne bodi no takšna flegma« v vsakdanjem pogovoru precej pogosta.

Popularni sangvinik

Sangvinika prepoznamo po energičnosti, igrivosti, družabnosti, po zanimivem pripovedovanju in glasnem smehu, po vedrini in podjetnosti. Takšni ljudje so običajno priljubljeni, saj se zanimajo za mnogo stvari in znajo navdušiti tudi druge. Imajo veliko idej, so ustvarjalni in se hitro znajdejo v različnih situacijah. Pogosto želijo biti v središču pozornosti (rabijo občinstvo). Čustveno se sicer hitro in živahno odzivajo, vendar pa so ta čustva šibka. Pogosto spreminjajo razpoloženje, znani pa so tudi po površnosti, ki je najbolj moteča v medosebnih odnosih (npr. hitro se

Štirje temperamenti: flegmatik in kolerik (zgoraj) ter sangvinik in melanholik (spodaj)

spoprijateljijo, vendar ta prijateljstva običajno niso globoka; težko se ustali-jo). Pogosto ne prevzemajo dovolj odgovornosti, s čimer navidezno bežijo pred problemi. Težave imajo tudi z organiziranostjo in doslednostjo – prevzetih nalog mnogokrat ne dokončajo, marsikaj obljubijo, pa tega ne izpolnijo. Radi imajo oblačila svetlih ali živopisanih barv, ki odsevajo njihov svetel, veder in optimističen značaj, z njimi pa tudi pritegnejo pozornost.

Močni kolerik

Koleriki reagirajo hitro, močno in ostro. Nagibajo se k razburjenju in nagli jezi, s čimer lahko ustvarjajo

konflikte. Potrebujejo veliko dobre volje in časa, da se naučijo nadzorovati in obvladati (tudi njim) neprijetne močne reakcije, ki jih kasneje navadno obžalujejo.

Koleriki imajo veliko energije, so odločni in vztrajni na poti do zastavljenih ciljev. Ovire so zanje izzivi, ki jih želijo premagati. Ne bojijo se tvegati ali poskusiti česa novega, so odlični organizatorji. Problem nastane, ker znajo biti na poti do ciljev brezobzirni, nepotrpežljivi in žaljivi do drugih. Pogosto jim manjka sočutja, težko sprejemajo druge temperamente in njihove odzive. Ena od pomanjkljivosti kolerikov je večno zamujanje, saj imajo vedno poln urnik in delajo več,

kot se od njih pričakuje. So rojeni voditelji in želijo imeti pod kontrolo vse in vsakogar. Uspešno jim lahko kljubujejo le ljudje s podobno močjo, ostali se znajo v njihovi družbi počutiti neprijetno. V skupini kolerika prepoznamo po hitri in odločni hoji, samozavesti, hitremu prevzemanju nadzora, neutrudnosti in neustrašnosti.

Mirni flegmatik

Flegmatiki so pravo nasprotje kolerikov. Reagirajo počasi, šibko in mirno. Ne govorijo veliko in se neradi izpostavljajo. Ne marajo večjih sprememb. So dobri opazovalci in poslušalci ter odlični posredniki v reševanju sporov. Od vseh temperamentov so najbolj potrpežljivi in prilagodljivi. Izogibajo se sporom, saj znajo najti druge, mirnejše in bolj konstruktivne poti do cilja. Načeloma so zelo prijetni ljudje in imajo veliko prijateljev. Flegmatikom mnogokrat očitajo, da so preveč ravnodušni, da se nagibajo k udobju in lenobi. Njihova glavna pomanjkljivost je namreč v tem, da

jim manjka pobude, navdušenja, energije. Zato okoli sebe potrebujejo ljudi, ki jih neposredno motivirajo, jim pomagajo postaviti cilje in jih pri uresničevanju le-teh tudi neprestano spodbujajo. V delovni skupini je koristno imeti vsaj enega flegmatika, ki gladi spore, objektivno in zanesljivo rešuje probleme ter ostaja preudaren v situacijah, ko drugi izgubljajo živce.

Popolni melanholik

Melanholiki reagirajo počasi, vendar močno (bolj v sebi kot navzven). Sposobni so globokega čustvovanja, a tudi empatije (vživljanja v druge). Radi razmišljajo pesimistično v stilu: zakaj se mi morajo goditi same slabe stvari, zakaj je življenje tako krivično do mene itd. Od drugih in od sebe zahtevajo natančnost in popolnost (perfekcionizem je morda njihova glavna hiba). Mnogokrat se podcenjujejo ter za zaplete v okolju krivijo sebe. V stresnih situacijah se radi umaknejo, pogosteje kot ljudje drugih temperamentov zapadajo v depresije. Ne razumejo se s površnimi, nepred-

vidljivimi, neorganiziranimi ljudmi, radi pa imajo sebi podobne: resne, intelektualne, urejene ljudi. V medosebnih odnosih so izredno skrbni (ne bodo pozabili na vaš rojstni dan), poštene, topli in prijazni. Melanholiki so čustveno zelo občutljivi ljudje, kar okolica pogosto težko razume. So misleci, filozofi in analitiki. Zelo dobro se znajdejo v poklicih, kjer je potrebno delati s številkami, tabelami, statistiko. Tu lahko najbolj izrazijo svoje talente: natančnost, potrpežljivost, smisel za podrobnosti. Pri posamezniku se običajno prepletajo značilnosti različnih temperamentov, zgodi pa se, da kateri od njih vidneje izstopa. Velja se potruditi in spoznati ljudi, da jih bolje razumemo in se jim lažje prilagajamo. Še pomembneje pa je spoznati sebe, da razvijamo dobre ter obvladamo morebitne slabe strani svojega temperamenta.

Alja Krevh
viri:

Musek, J. (1995). Psihologija. Ljubljana: Educy.
http://www.bb.si/doc/diplome/Jeram_Darja.pdf

golte slovenija

Raj za adrenalinske navdušence na Golteh

Ste mladi po srcu, adrenalinskih misli in menite, da je vsaj nekaj cirkuškega akrobata v vas? Izkoristite osvežujoče dni poletja in uživajte v neokrnjeni naravi, v hotelu, ki leži v srcu krajinskega parka. **Preizkusite ZIP LINE ali SLACKLINE. Užitek zagotovljen!**

Na visoki gorski planoti, od koder se odpirajo brezmejni razgledi na Kamniško-Savinjske Alpe, doživetja nimajo meja. V osrčju gora je vsak dan, ne glede na letni čas, lahko prav takšen, kakršnega si želite.

Slovenci dobili prvo nagrado Sustainable Energy Europe Award

Ljudska univerza Velenje je skupaj s partnerji za projekt ENERCITIES dobila prestižno prvo nagrado Sustainable Energy Europe Award (SEE Award) za področje izobraževanja na temo obnovljivih virov energije. Podelitev je bila v torek, 19. junija 2012, v Bruslju v okviru Sustainable energy week, ki ga je gostil evropski komisar za energetiko Günther H. Oettinger.

Projekt Enercities je bil izbran med 262 projekti iz cele Evrope. Zasnovan je pod okriljem Programa EU Inteligentna energija za Evropo. Triletni projekt, ki smo ga začeli v letu 2008, je koordiniral nizozemski partner ROC Nijmegen, ki je igro tudi prijavil na tekmovanje. **Ljudska univerza Velenje** je bila **edini slovenski partner** v tem projektu. Naša vloga je bila sodelovanje pri razvoju igralne platforme, priprava didaktičnega materiala za učitelje in promocija igre v slovenski javnosti.

V partnerstvu smo torej razvili **resno spletno izobraževalno igro**, kjer lahko mladi gradijo energijsko varčno mesto, pri tem pa morajo paziti na ekološki vidik, gospodarske kazalce in zadovoljstvo ljudi. Igra omogoča igralcem postopno napredovanje, ki je usmerjeno in zasnovano na tekmovanju in sodelovanju. Preko socialnih omrežij Facebook in Twitter je igro do zdaj igralo več kot 100.000 mladih v EU.

Igra je bila izbrana tudi kot najboljša spletna izobraževalna igra na Nizozemskem.

Več o projektu na spletu: <http://www.enercities.eu/>

V sredo, 20. junija 2012, je bila v Vili Herberstein v Velenju slavnostna podelitev priznanj in diplom za najboljše inovacije v SAŠA regiji za leto 2011.

Ljudska univerza Velenje je za resno spletno izobraževalno igro Enercities prejela diplomu za najboljšo inovacijo v SAŠA regiji za leto 2011.

Brigita Kropušek Ranzinger,
direktorica Andragoškega zavoda
Ljudska univerza Velenje

Projekt Enercities je spletna izobraževalna igra, kjer lahko mladi gradijo energijsko varčno mesto.

Nada Mažgon in Mirjam Šibanc z diplomo za najboljše inovacije v SAŠA regiji za leto 2011

**KLUB UPOKOJENCEV
PREMOGOVNIKA VELENJE**

vabi članice in člane na izlet na Primorsko v sredo, 5. septembra 2012

Z Avtobusnega postajališča Velenje bo odhod ob 6.30 uri. Peljali se bomo proti Primorski in z vmesnim postankom za malico prispeli do **Sečoveljskih solin**.

Kulturna dediščina Piranskih solin odseva stoletno življenje in delo solinarjev SV obale Jadranskega morja. Od nekdanj številnih solin v Tržaškem zalivu sta se ohranili le solini v Sečovljah in Strunjanu, zato sta še bolj dragoceni, postavljeni na raven etnološke, tehnične, zgodovinske, naselbinske in krajinske dediščine izjemnega pomena.

K nepremični kulturni dediščini solin štejemo solna polja, kanale in bregove s kamnitimi zidovi, stopnicami in z zapornicami, solinske hiše z okolico, poti, mostove, črpalke itd.

Strunjanske in Sečoveljske soline se uvrščajo med edine soline ob vzhodni obali Jadranskega morja, kjer s tradicionalnimi postopki v celotnem procesu pridelujejo sol z dnevnim pobiranjem v slanici na biosedimentu – petoli. Soline v severnem Jadranu so imele stoletja velik vpliv na gospodarstva držav in mestnih držav tega območja. Bile so predmet političnih sporov in vojn, ker je bila sol zaradi svoje uporabnosti dragocena surovina in strateško trgovsko blago, pomembno za konzerviranje hrane in proizvodnjo smodnika.

Po ogledu solin se bomo zapeljali do Fiese, kjer nas bo v Hotelu Barbara *čakalo kosilo*. Po kosilu se bomo peš odpravili na pomol v Piran in se vkrcali na barko. Zapeljali se bomo po slovenskem morju, nato pa zasidrali barko in imeli ribji piknik. Dvignili bomo sidro in pristali v pristanišču v Izoli. Blizu pristana nas bosta čakala avtobusa za povratek domov, ki bo v večernih urah.

**Prijave 29. avgusta 2012 v
klubski pisarni od 9. ure
do zasedbe dveh avtobusov.
Prispevek je 25 evrov na člana.**

VABLJENI!

Upravni odbor
Kluba upokojencev PV

Zmoreš? Si prepričan? Pridi in poižkusi!

adventurerace.si

Adventure race Slovenia – že 10 let med nami

Vsi, ki gledamo in spremljamo športni program z naslovom Adventure race Slovenia, vemo, da je letos že 10 let teh pustolovščin, ki se začnejo in končajo v Velenju. Vemo, da je to zgodba, ki ponuja 1000 dogodivščin in ogromno energije. Tu ne gre za igranje kot pri igrah z žogo, ampak gre za avanturo in preživetje v naravi, za preizkus vzdržljivosti telesa in duha, za »team spirit« in vse tisto, zaradi česar fizična pripravljenost ni dovolj.

V vseh teh letih se je skozi oči organizatorja Rodu Jezerskega zmajalo odvijalo 246 ekip, od tega 131 slovenskih in 115 tujih ekip. Na tekmah je bilo 211 tekmovalk in 693 tekmovalcev. Premaganih je bilo 3 350 kilometrov. Številke, ki so dovolj zgovorne same zase in ne potrebujejo dodatnega komentarja. Letošnji Adventure race Slovenia je bil jubilejni in zato nekaj posebnega.

Pripravljen je bil v zanosu 10. obletnice, za katero se je organizator še posebej potrudil. Tako kot v preteklih letih je pripravil čudovito progo z začetkom v Piranu in s ciljem v Velenju. Daljša proga za »Explorer« ekipe je obsegala 440 km, krajša proga za ekipe »Rover« pa 280 km. Elementi presenečenja so bili: pohodništvo, kolesarjenje, jamarstvo, plavanje, kajak, kanjoniranje, rolanje, spuščanje po vrvi,

orientacijski tek in skike.

Piran, 23. junija 2012, Tartinijev trg in start najdaljše, najzahtevnejše športne prireditve pri nas. Temperatura morja 26 stopinj Celzija, vreme sončno in »prijetnih« 34 stopinj Celzija. Za začetek veslanje od Pirana do Izole in nazaj do Strunjana, kjer nas je čakal treking po kamnitem delu plaže do Fiese. Pri hotelu Barbara se na hitro pozdravimo z našimi »preven-

Marko in Samo pred štartom v Piranu

Spust po vrvi

tivci«, ki v blagi senci s pijačo v roki opravljajo svoj dopoldanski trening. Vržemo se v morje in pod piransko cerkvijo odplavamo do najbolj štrlečega rta v Piranu, kje nas čaka kontrola. V vodi poberemo osem kontrolnih točk. Večinoma so bile pod vodo, da je bila podvodna orientacija kar zanimiva. Sledi orientiring po slikovitih ulicah Pirana. Zbegani turisti nas gledajo in sprašujejo, če vemo, kje je Židovski trg, pa jim povemo, da ga tudi mi iščemo. Sledil je lahek trekking do Portoroža in Lucije, kjer so nas že čakali rolerji, in nadaljevanje po zanimivi, s tuneli prepređenimi kolesarski stezi do Izole. Dobrih 6 km rolanja, za dušo in telo, ko končno pridemo do svojih koles.

Sledil je zares zanimiv del proge kolesarjenja po slovenskih obmorskih vasicah, ki se nahajajo pod Kraškim robom, tja do Hrastovlja in še malo čez pod Slavnikom, kjer nas je dohitela noč. Hitra menjava na kontrolni točki, nekaj sveže hrane, svetilka in že

zagrizemo po planinski poti na Slavnik. Slovenska obala se lesketa v milijonih belih luči, tam daleč je »naš« Trst. Po grapah in hribih nadaljujemo pot do Vremškega Britofa pri Divači, kjer nas ujame jutro in zopet dobimo naša kolesa. Še preden petelini dobro odpojejo, pritiskamo pedala mimo Vremščice proti Pivki, Postojni do Rakovega Škocjana. V slogu orientinga poberemo kontrolne točke pod Velikim naravnim mostom in se v znoju odpravimo proti Planinskemu polju, kjer so nas čakali kajaki, malce raziskovanja po kraških jamah, spuščanje z vrvjo in zopet trekking čez hribe in doline do Vinškega vintgarja na obrobju Ljubljanske kotline. Tu se je za nas »Roverje« pot po 280 km avanture končala. Približno 32 ur neprestanega gibanja je bilo potrebnih za to. »Explorerji« so uživali še na kolesu od Ljubljane do Velenja. Nedvomno živimo v kulturi, ki na nas ultrašportnike gleda kot na norce, posebneže, ki bi nas bilo treba reha-

bilitirati. Možgani sodobnega človeka vsekakor razmišljajo v smeri: »Zakaj pa bi se potili, če nam ni treba?!« Možgani so imeli prav. V pravadnini. Sedenje je bilo takrat luksuz, zato si se, če si imel priložnost, odpočil in se regeneriral. A sodobni človek je iz koncepta počitka naredil umetnost. Svoja nekdanja prožna, lovu namenjena telesa smo potopili v sod mirujočega sala.

Adventure race Slovenia z vso svojo vsebino vsekakor spodbuja šport in gibanje že neprekinjenih 10 let. Spodbuja vse tiste, ki so sposobni sprejeti športni izziv, da se preizkusijo v avanturi, ki je edina takšne vrste v Sloveniji. In dobro jim uspeva. Za vse nas, ki nam gibanje še vedno predstavlja »prvinsko« zadevo, lahko rečemo le: »Se vidimo na startu prihodnje avanture!«

Marko Ranzinger

Kristjan ob Drago Kolarju (desno) in Salihu Biščiću (levo), ki mu je podaril sliko.

Sreča v malih očeh

Ko smo se v Aktivu delovnih invalidov (ADI) Skupine Premogovnik Velenje odzvali klicu na pomoč družine malega Kristjana iz Šoštanja, smo obljubili, da to ne bo edino, kar bomo skupaj storili, da bi mu pomagali. Kristjana sva z Robijem Jelenom letos obiskala, ko se je z mamico vrnil iz Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani, kjer je bil kar dolgo na zdravljenju. Ob obisku je izrazil veliko želja, kaj bi rad počel, ko bo »velik«. Slikar bi rad bil in kuhar.

Zaradi teh želja je takoj zaživela ideja, da mu polepšamo kakšen trenutek, saj je zaradi postopka dolgotrajnega zdravljenja največ doma. Dogovoril sem se z Salihom Biščićem (do 1. julija letos še naš sodelavec v Jamskem transportu – sedaj že upokojenec in predsednik Društva Šaleških likovnikov), da izbere eno od svojih številnih del in ga potem skupaj izroči Kristjanu.

Kristjan je bil darila zelo vesel, ponosno se je postavil pred objektiv. Seveda pa je treba zbrati še nekaj malenkosti, da bo lahko sam poizkusil, kako nastaja takšno delo. Zbrali bomo še nekaj materiala (platno, barve in čopiče) in mu ga podarili, da bo lahko, ko bo pri močeh, ustvaril

kaj po svojih zamislih in željah. Glede kuhanja je z nasmeškom obljubil, da bo kmalu spekel vsaj kakšno palačinko za pokušino. Našli bomo tudi primerno kuharsko knjigo, da bo lahko poizkusil, kako je za štedilnikom.

Iskrena hvala Salihu za njegovo potezo pravega kamerada. Ob stisku

roke v slovo (bil je tudi član ADI Skupine PV) sem mu zaželel v pokoju obilo zdravja in sreče ter čim bolj mirno roko pri ustvarjanju s čopiči. Kristjanu pa je namenjena želja, da se mu zdravje povrne in da bo tudi zanj svet ponovno lep. Srečno, Salih in Kristjan!

Drago Kolar

Udeleženci kolesarskega maratona so se v svečanih rudarskih uniformah poklonili žrtvam genocida v Srebrenici.

Kolesarski maraton od Velenja do Srebrenice

11. julija letos je minilo že 17 let od genocida, ki se je zgodil v Srebrenici v BiH. V spomin vsem žrtvam sta naša nekdanja sodelavca – zdaj upokojenca – Husein Dedić in Mujo Nuhanović, z mislijo »Nikoli več«, organizirala kolesarski maraton od Velenja do Srebrenice.

Na podlagi tega se je 5. julija 57 rekreativnih kolesarjev iz cele Slovenije podalo na skoraj 800 kilometrov dolgo pot. Po petih dneh kolesarjenja je kolesarska karavana 11. julija prispela do Potočarjev, kjer so se poklonili žrtvam in v znak spoštovanja položili venec.

»Zahvaljujemo se vsem sponzorjem, ki so nam pomagali pri uresničitvi ideje, še posebej se zahvaljujemo Premogovniku Velenje, ki je bil generalni sponzor tega dogodka,« je dejal **Husein Dedić**, eden od organizatorjev.

Slobodan Mrkonjić

Srebrenica

Restavracija Jezero
Cesta Simona Blatnika 23
3320 Velenje - Slovenija
03/586-64-62

Mesec solatnega razvajanja

Kraljestvo solat zagotavlja bogastvo
vitaminov in mineralov.

Privoščite si jih!

Solatni navdušenci

vabljeni v Restavracijo Jezero
na bogat izbor solat do konca avgusta.

Restavracija
Jezero

ŠKODA Citigo.

Tvoje novo
komunikacijsko
orodje.

3-vratni Citigo že za 7.777 €

**PSC Praprotnik, Šaleška 15,
Velenje, tel.: 03 898 32 20**

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO₂:
4,5–4,7 l/100 km in 105–108 g/km.

ZAHVALA

Ob izgubi moža, očeta in dedka

Franca Šibanca

se zahvaljujem kolektivu Premogovnika Velenje za izkazano čast ob zadnjem slovesu. Iskrena hvala častni četi in članom Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje za odigrane žalostinke. Hvala za besede slovesa in darovano cvetje.

žena Zofija, hčerki Branka in Jelka z družinama

ZAHVALA

Ob zadnjem slovesu

Ludvika Malija,

nekdanjega direktorja RLV, se iskreno zahvaljujemo za izkazano zadnjo čast na pokopališču Plečnikove Žale v Ljubljani.

Iskrena hvala častni straži, članom Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje za odigrane žalostinke, hvala tudi Dragu Kolarju za spoštljivo izrečene besede slovesa.

Hvala Upravi Premogovnika Velenje in kolektivu.

vsi njegovi

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Zlatka Martinca

se iskreno zahvaljujemo njegovim nekdanjim sodelavcem in Premogovniku Velenje za darovano cvetje, častno stražo, za izraze sožalja in spodbudne besede; hvala tudi članom Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje za odigrane žalostinke. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti.

žena Olga, sin Zlatko, hči Tatjana, sestre Anica in Cveta z družinami

Obvestilo uporabnikom delovnih oblačil

V Proizvodnji zaščitnih sredstev HTZ smo veseli vseh koristnih predlogov, zato vas, spoštovani sodelavci in sodelavke, prosimo, da nam sporočite svoje mnenje oziroma pripombe glede delovnih oblačil.

Mnenja lahko oddate v nabiralnik pri Pralnici NOP. Prosim vas, da predlogom dodate utemeljitve; upoštevali bomo le podpisane, resne in koristne pripombe. S skupnimi močmi bomo prišli do še bolj primernih delovnih oblačil!

Srečno!

Ludviku Maliju v slovo

1919–2012

»Krhkost človekovega bivanja ter vpetost med nasprotujoči si dvojici – življenje in smrt – sta tisto, na kar nimamo vpliva.«

V 93. letu starosti se je pretrgala nit življenja nekdanjega direktorja velenjskega premogovnika ter nekdanjega predsednika šoštanjske in velenjske občine Ludvika Malija.

Ludvik Mali je prevzel dolžnosti direktorja, takrat glavnega ravnatelja, leta 1966, ko so bili za velenjski premogovnik zelo burni časi. Kljub temu mu težave niso jemale poguma, raje se je z njimi soočil in odpiral vrata novim izzivom. Na čelu rudnika je ostal dve mandatni dobi, do konca aprila 1974. Štiri leta kasneje se je upokojil in jesen življenja preživel v Velenju. Zadnji počitek je našel v Ljubljani, v mestu, kjer je preživel svoje otroštvo.

Življenjske poti si morda ne moremo izbrati, lahko pa se odločimo, kako bomo po njej potovali. Življenjska pot Ludvika Malija ni bila lahka, saj je moral po opravljeni maturi leta 1938 in vpisu na ljubljansko montanistiko študij zaradi vojnih dogodkov prekiniti. Vojno obdobje je vse do leta 1945 preživel v različnih taboriščih. Po osvoboditvi se je vrnil v Ljubljano in se zaposlil v rudniku kaolina Črna. Po uspešno končanem študiju in pridobitvi naziva inženir montanistike se je leta 1947 zaposlil v premogovniku Zabukovica. Njegova prva zaposlitev v našem premogovniku je bila v začetku leta 1951, ko je prevzel jamsko obratovodstvo. Po dobrih dveh letih je odšel v Laško. V tistem času ga je pot vodila tudi v Bosno, kjer je opravljal delo glavnega inženirja premogovnika Moluhe v Kreki. Leta 1959 se je vrnil v Slovenijo in se kot ravnatelj zaposlil na Rudarskem šolskem centru v Velenje, kjer je ostal vse do konca leta 1962.

Svojo politično kariero je začel kot šoštanjski župan, leta 1965 pa jo je zaključil kot velenjski župan, saj je bil zaradi hitre rasti mesta Velenje sedež dolinske občine Šoštanj prenesen v Velenje. Kot predsednik velenjske občinske skupščine se je kot eden izmed glavnih pobudnikov za odprtje nove gimnazije zavzemal za boljšo prihodnost otrok.

Ludvik Mali se je ponovno vrnil k svojemu osnovnemu poklicu in do konca leta 1965 v premogovniku vodil investicijsko skupino. Vodenje velenjskega premogovnika je leto kasneje prevzel v izredno zahtevnem obdobju, ko je bilo lignit zaradi močne konkurence težko prodati. Položaj se je še poslabšal zaradi nizkih prodajnih cen premoga, določenih v Beogradu, kar je privedlo do dvodnevne upora delavcev. Njihovim zahtevam so ugodili s t. i. jamskim dodatkom, ki ga poznamo še danes.

Ko je bil na čelu premogovnika ing. Mali, so se zgodile precejšnje organizacijske spremembe – marca 1970 so sprejeli nov statut, s katerim so bila med drugim odpravljena podjetja, dotedanje ekonomske enote in uvedeni TOZD-i (temeljne organizacije združenega dela). Julija 1973 so se TOZD-i združili v delovno organizacijo Rudnik lignita Velenje.

Slika življenja Ludvika Malija je mozaik nešteti odtenkov, ki so v zgodovini Premogovnika Velenje zagotovo pustili neizbrisen pečat in doprinesli, da je tudi po njegovi zaslugi naše podjetje eden najmodernejših rudnikov s podzemnim pridobivanjem premoga na svetu.

dr. Milan Medved,
predsednik Uprave Premogovnika Velenje

Nagradna križanka

							AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	RAZMRŠENI LASJE	OKRASNA ZIMZELENA GRMIČASTA RASTLINA	JELEN, KI SE GONI	DOBA, VEK		NATRIJ	PALICA ZA OTEPANJE SNOPOV	GRŠKI EPSKI PESNIK	STAVBNO PISALO
							TELEČJI ALI SVINJSKI HRBET S KOSTMI					ROŽEVIN. PLOŠČICA NA KONCIH PRSTOV				
							KDOR SI NEZAKONITO PRILASTI OBLAST									
							VOLKU PODOBNA ZVER						PEVKA PRODNIK			
							POD TRDNO SPRIJETA KAMNITA GMOTA				NAŠ LUTKAR SIMONČIČ	PAS ZA PREVEZOVANJE KIMONA	IZDELOVALEC KRUŠNIH IZDELKOV			
													AMERIŠKI GLASBENIK GARFUNKEL			
													GR. BOG VETROV			
	PRODUKT ŽGANEGA APNENCA	NAJVEČJI SLOVENSKE PESNIK	RADIJ	OZEK PAS KOPNEGA MED DVEMA MORJEMA	HITER TEK	UMETNO USNJE DROBEČ LESA				KAJNOV BRAT					AROGANTEN ČLOVEK	VEČANJE
GRŠKA BOGINJA LJUBEZNI									DELNIČAR							
ENOCELIČNA ŽIVAL										ANITA EKBERG DEKODIRNIK			ANTIČNO BRENKALO			
PREDLOG			SPORTNA PADALKA AVBELJ NAS FIZIK (FRANCE)						DEMI MOORE MART OGEN		SODNIK V GRŠKEM MITOLOŠKEM PODZEMLJU	VODJA DELOVNE ENOTE	PTICA PEVKA ČRNE BARVE EDEN			
JUDOV SIN V STARI ZAVEZI					ROBERT REDFORD IZVIRNI KRAK MENAMA			NAŠ LEKSIKO- GRAF (LUC) PEVKA BOŽIČ						GAŠPER TIČ MERSKA ENOTA ZA ZLATO		
HONKONŠKI IGRALEC (JACKIE)						ŽENSKA, KI SE UPOKOJI PRILEG										ZVOČNI ZNAK, KI OPOZARJA NA NEVARNOST
KOLOIDNA SNOV ZA OBLIKOVANJE FRIZURE				NEMŠKI AVTO ZAHODNO-SLOVANSKI NAROD					SLOVENSKO HRVAŠKI SLIKAR GLOBOČNIK				SMUČARKA KOBAL AMERIŠKA IGRALKA ARDEN			
ZAPRT PROSTOR ZA OPICE									PRISTANIŠKA NAPRAVA FR. KIPAR (OSSIP)				NEKDANJA NEMŠKA SMUČARKA (MARTINA) NAZIV			
HITRE GOZDNE ŽIVALI					KOŠARKAR LORBEK SVEČANO LITURGIČNO OBLAČILO						NAŠA SLIKARKA KOBILCA OŽBI OŠLAK					
PRIMOŽ EKART			TRETJE NAJVEČJE MESTO V SIRIJI KRSTE					GOSTOMER PASTIR OVC								
KRČMAR, GOSTILNIČAR						KODA VZDEVEK GRŠKEGA LADJARJA ONASSISA			NEKDANJI BRIT. ATL. (SEBASTIAN) PEVKA RUPEL					ŽELJKO MILANOVIČ		
ZELO VELIKA PTICA UJEDA (BRKATI)				IGRALKA VLOG NAIVNIH ŽENSK BRANILEC								EMANUEL LASKER	Nagradna križanka PREMOGOVNIKA VELENJE Geslo napišite na dopisnico in jo pošljite do 15. septembra 2012 na naslov: Uredništvo Rudarja, Premogovnik Velenje, Partizanska 78, 3320 Velenje. Trije izžrebani nagrajenci bodo prejeli praktične nagrade Premogovnika Velenje.			
ZAČETNIK NAŠE KNJIŽEVNOSTI (PRIMOŽ)							VOJAŠKA STOPNJA ROBERT ALTMAN									
ŽIVOTARJENJE																
KRAJ PRI KOČEVJU						POVRŠINA, OBMOČJE										

Rešitev nagradne križanke, objavljene v **Rudarju 06/2012**, je geslo: »KNAPI SMO ZA VSE«.

Nagrajenci so: Ana Hudovernik, Velenje, Ivan Hrovat, Velenje, Tatjana Vovk, Mislinja. O prevzemu nagrade bodo obveščeni po pošti. Čestitamo!

**Vseljivo do
jeseni 2013**

razgledi
ob paki

PREDNOSTI BIVANJA V RAZGLEDIH OB PAKI

Bo najlepši
razgled vaš?

Investitor

Monema, d. o. o.
Gornji Dolič 56, Mislinja
T: 02 870 41 77

Prodaja

Habit, d. o. o.
Koroška 48, 3320 Velenje
Dejan Goršek
T: 03 897 51 30
M: 041 66 52 23

www.razglediobpaki.si

- ~ lokacija: Cesta talcev, Velenje
- ~ edinstveni razgledi
- ~ odlična lokacija
- ~ panoramske stene
- ~ zasebni balkoni oz. terase z nadstreški
- ~ parkirna mesta v garaži in zunanja parkirna mesta
- ~ keramika in sanitarna keramika višjega kakovostnega razreda
- ~ dodatno talno ogrevanje
- ~ delna klimatizacija
- ~ centralni prezračevalni sistem za sanitarni prostor in kuhinjo
- ~ naravno prezračevanje shramb in garaže
- ~ alu žaluzije (tudi na električni pogon)
- ~ nadstandardna notranja vrata
- ~ 19 različnih tipov stanovanj od 38 m² do 140 m²
- ~ lastna kontrola porabe energije (individualni števcji)
- ~ širša stopnišča in hodniki
- ~ nadstandardna in širša dvigala
- ~ cena: od 1.336 EUR do 1.455 EUR/m² (brez DDV)